

B
RYBOS
ESIA

Lietuvos
Nacionalinė
M. Mažvydo
biblioteka

Teodoras Blinstrubas
7243 So. Albany Ave.,
Chicago, Ill. 60629

DIRVA

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER
6907 SUPERIOR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

VOL. LX Liepa — July 16, 1975 Nr. 52

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

LIETUVA NĖRA PASAULIO UŽMIRŠTA

Šių metų gegužės mėnesio pradžioje Airijoje koncertavo ansamblis 'Lietuva', atvykęs iš Vilniaus. Europos Lietuvis (1975 birželio 10 d.) rašo, kad ansamblis per dvyliką dienų koncertavo septynioliką kartų net Airijos prezidentas jį stebėjo. 'Lietuvos ansamblis išvyko namų link, bet atgarsiai apie jį mus siekia net šiandien. Airių spaudoje iškilo tokios karštos diskusijos, kokias retai matome. Iki šiol bent dešimt laiškų redakcijai yra pasirodę Irish Times dienraštyje. Septyni yrapalankūs laisvėjai Lietuvai, o trys giria sovietinę santvarką Lietuvoje. Vienas iš tų dabartinės Lietuvos gynėjų, kurio net du laiškus redakcija įdėjo, pasirašo pavarde O'Riordan. Spėjama, kad tai yra tas pats O'Riordan, kuris yra Airijos komunistų partijos generalinis sekretorius.

Diskusijos spaudoje prasižėdė, kai A. O'Connell parašė laišką, aiškindamas, kad jis lankė vieną 'Lietuvos' koncertą. Jis pasipiktino, kad programoje tas ansamblis buvo pristatytas kaip rusų ansamblis. O'Connell prisiminė 1940 m. baisiojo birželio ištremimus ir pastebėjo, jog šiandien nėra laisvės Lietuvoje.

Apie laiškus spaudoje Elta sužinojo iš Karl Bačik, gyvenančio Airijoje. Teko įsijungti į diskusijas ir atitaisyti O'Riordano netikslumus ir atskleisti jo melą. O'Riordan teigė, kad 'Prieš virstant Sovietų respublika, Lietuva buvo tik agrarinis, Vakarų valstybių, iskaitant D. Britaniją, satelitas' ir, kad šiandien Lietuvoje Čiurlionio menas yra "atsargiai ir pagarbiai konservuojamas".

Ilgame laiške Vliko vicepirmininkas Juozas Audėnas įrodė, kokią pažangą Lietuva padarė nepriklausomybės laikais ir paaiškino, kaip rusų imperializmas iki 1918 metų ir po 1940 metų sužlugdė tą pažangą. Ypatin gas dėmesys buvo atkreiptas į tikinčiųjų persekiojimą ir į Lietuvių Katalikų Bažnyčios Kroniką. Pasirodžius O'Riordano antram laišku, J. Audėnas pasiuntė dienraščiui ir savo antrą laišką.

Ta laiškų serija buvo laikraščio redakcijos užvardinta 'Lietuvos Istorija'. Nors visi laiškai lietė Lietuvą, tačiau įvairiausios temos buvo paličiamos. Dialogas buvo tikrai vertingas, nes jis daug ką pasakė airiams apie Lietuvą ir liudijo, kad Lietuva nėra pasaulio užmiršta.

REZOLIUCIJA DĖL PABALTIO VALSTYBIŲ NEPRIKLAIMSOMYBĖS

Wisconsin-Upper Michigan Synod of Lutheran Church in America konvencijoj 1975 m. gegužės 29-31 d. priėmė rezoliuciją dėl Pabaltijo valstybių nepriklausomybės sekančio turinio: Mes šios institucijos kuniškai ir pasauliečiai atstovai remiame Prezidentą Fordą ir Kongresą testinėj akcijoj nepripažinti Pabaltijo

Respublikonų tautybių grupės praeitą mėnesį Washingtone turėjo pasitarimus ir ta proga jų atstovai buvo priimti prezidento Fordo Baltuose Rūmuose. Nuotraukoje iš kairės: kongresmanas Edward Derwinski, prezidentas Fordas, Clevelando meras Ralph Perk ir Heritage Division direktorius Jay Niemczyk.

NAUJA SITUACIJA

Komunistiniams režimams vis daugėjant

VYTAUTAS MEŠKAUSKAS

Prezidento Fordo atsiskyrimas priimti ar kaip kitaip pagerbti Amerikoje viešintį Aleksandrą Solženiciną sukėlė nemažą pasipiktinimą. Juk net neskaitlingi švedai, kurie dėl savo geografinės padėties turi skaitytis su Maskvos nuotaikom, vis dėlto nepabūgo rašytoją pagerbti, įteikdami jam Nobelio literatūros premiją. Atrodė, kad ir didesnė oficiali pagalba Solženicinui šiame prašte nebūtų pakenkusi 'detentes dvasiai tik dėl tos paprastos priežasties, kad kol kas iš 'detentes' daugiau naudos turėjo ir greičiausiai ateityje turės kaip tik Sovietų Sąjunga, o ne JAV.

valstybių priverstinis inkorporacijos Sovietų Sąjungon. Mes patvirtiname principą, kad visi žmonės turi teisę apsispręsti ir skatiname JAV valdžios įstatymų davystės ir administracijos organus naudoti visas galimas priemones Estijos, Latvijos ir Lietuvos valstybių nepriklausomybei skatinti.

Šios rezoliucijos nuorašai pasiųsti Prezidentui Fordui, Valstybės Sekretoriui Henry Kissingeriui, JAV Ambasadoriui prie JT ir šio sinodo teritorijos Senato-riams bei kongresmanams. Ši rezoliucija buvo priimta sinodo suvažiavime, University of Wisconsin, Eau Claire, Wisconsin, kampus, dalyvaujant 229 kunigams ir 218 pasauliečiams atstovams. (M. K.)

Atseit, sovietai dėl Solženicino pagerbimo neturėtų labai purkštauti. Pagaliau, darbo unijų suruoštoje Solženicinui pagerbti puotoje dalyvavo Gynybos Sekretorius James Schlesinger, kas kalbėtų už tai, kad pačioje administracijoje nebuvo vie-ningos nuomonės kaip elgtis šiuo atveju.

Antra vertus, Schlesingrio dalyvavimą galima lengvai paaiškinti politiniai. Gynybos Departamentas visą laiką turi kovoti už galimai didesnę samatą ginklavimose reikalams. Tam reikia turėti pretekstą. Solženicino išėjimas apie nuolatinius Kremliaus valdovų kėslus tam tikslui labai tiko.

Kissingerio situacija yra kitokia. Jis turi derėtis, o tai daryti visados geriau bent paviršutiniai draugiškoje atmosferoje. Nors šias eilutes rašant Helsinkio viršūnių konferencija dar nebuvo sušaukta, tačiau atrodė, kad kliūčių nebuvo daug likę. O joje už 'sienų nepakeičiamumo principą' Vakarai nori išsiderėti tik didesnę laisvę 'žmonių ir idėjų pasikeitimui' kas praktiškai reikštų kiek lengvesnę emigraciją. Ir jei šio toks režimo sušvelnėjimas leido iškilti ir likti gyvam Solženicinui, nesunku įsivaizduoti kokią grėsmę režimui galėtų sudaryti dar vienas žingsnis ta linkme. Kam tokia perspektyva gąsdinti?

Kaip ten būtų, Kissingeris

ir jo patarimu Fordas nutarė Solženiciną ignoruoti. Šiaip ar taip jie atsidūrė visai naujos situacijos akivaizdoje, kuri sumažino ideologijos vertę.

AUSTRALIJOJE VĖL KELIAMAS PABALTIO KLAUSIMAS

ANTANAS LAUKAITIS

Birželio 28 dieną Tasmanijoje, Hobart'o Bass elektorate įvyko naujo federalinio parlamento nario rinkimai, vietoj iš parlamento išėjusio buv. krašto apsaugos ministro Varnard, kuris gavo diplomatinę tarnybą Skandinavijoje. Ši rinkiminė vieta buvo darbiečių partijos stiprybė ir laikoma jau eilę metų. Kadangi Parlamente darbiečiai turėjo tik trijų balsų persvarą, tai šis postas buvo ypatingai svarbus abiejoms pusėms. Į priešrinkiminę kovą, jau savaitę prieš rinkimus, išskrido ministeris pirmininkas Whitlam ir opozicijos vadas Frazer. Ir štai, pereito savaitgalio rinkimus su didele 17% persvara, laimėjo liberalai. Tokių didelių laimėjimų procentų nei patys liberalai nesitikėjo.

Nūdien ¼ žmonijos gyvena komunistiniuose režimuose. Ir ta proporcija toliau auga jų naudai. Ypač jei į jų eiles įsijungs ligi šiol save vadinti 'didžiausia pasaulio demokratija' Indija. Jos politinė raida yra labai būdinga. Kaž kokio mažo miestelio teisėjui nusprendus, kad ministrų pirmininkė Indira Gandhi prasišalė su įstatymais 1971 metų rinkimuose ir dėl to turėtų nūstoti savo vietos seime ir tuo pačiu posto vyriausybėje, toji paskelbė 'bėdos' stovį, įvedė cenzūrą ir įsakė suimti opozicijos vadus. Skurdas Indijoje yra toks didelis, kad jis pateisina griežtas priemones socializmo įvedimui. Nesunku įspėti, kad tuo ke- liu ir pasuks Indira Gandhi, (Nukelta į 2 psl.)

Kelias dienas prieš rinkimus ir jau keturias dienas po jų, visa didžioji Australijos spauda ir vėl pradėjo pirmuose puslapiuose, vedamuose ir laiškų skyriuose, didžiausiomis raidėmis minėti Pabaltijo valstybes ir ministrų pirmininką Whitlamą. Ir kame gi to viso priežastis?

Ketvirtadienį prieš rinkimus, Launceston miesto Matriculation College, įvyko priešrinkiminis mitingas, kurį pravedė ministris pirmininkas Whitlam, ir kuriam dalyvavo virš 700 studentų ir mokytojų. Klausimų metu, vienas iš studentų paklausė ministrų pirmininką, kodėl darbiečių Australijos valdžia pripažino Baltijos tautų aneksavimą. Atsakymas Whitlamas pareiškė, kad šios trys Pabaltijo valstybės buvo nepriklausomos tik 20-tį metų nuo 1919 iki 1939. Be to, jos 1930-aisiais metais visos buvo fašistinės. Pertraukęs ministrų pirmininką, salėje atsistojo mokytojas McGlynn ir garsiai pasakė – 'Jos nebuvo'. Tada Whitlamas mokytoją pertraukė ir garsiai visai auditorijai pasakė – 'Jos turėjo fašistines vyriausybes tada ir jūs tą visi labai gerai žinote'. Ir vėl mokytojas McGlynn pataisė ministrų pirmininką pasakydamas – 'Jūsų istorijos žinojimas yra labai abejotinas, Sir'. Į tai Whitlamas jam užrėkė – 'Aš manau, kad pats esi mokytojas ir aš manau, kad tavo pareiga yra neklaidinti savo mokinių'. Dar nebaigus jam visko pasakyti, studentų audiencia pradėjo smarkiai rėkti ir plo- ti, palaikydama savo mokytoją. Triukšmui aptilus, Whitlamas garsiai mokytojui pasakė, kad jis daro gėdą savo profesijai. Salėje vėl pasipylė įvairių balsų baubimas, kas aiškiai labai nervino Whitlamą. Triukšmui ir vėl aptilus, mokytojas McGlynn pasiprašė balso, kad galėtų pataisyti suklydusį Whitlamą, kuris, nors ir paleidamas savo garsius įsiterpimus, turėjo išklausyti kaip šis australas mokytojas jam trumpai papasakojo visų trijų Pabaltijo valstybių politinę istoriją. Negalėdamas to pernešti iki galo, ministris pirmininkas priėjo prie mikrofono ir garsiai per jį užrėkė, kad Pabaltijo valstybės buvo taip demokratiškos, kaip Hitlerio Vokietija buvo demokratiška.

Ir jau kitą dieną visoje Australijoje pasipylė didžiuliai straipsniai, įvairiausiomis atrašėmis, kaip ministris pirmininkas 'kovojo' su australų mokytoju apie Pabaltijo valstybių istorijos teisingumą, kiekvienas duodamas savuosius komentarus. Pačioje Tasmanijoje, pabaltiečių vadovaujama HELLP sąjunga sukėlė bėmingu- guančiam Whitlamui daug triukšmo, kai pats mokytojas T. McGlynn davė nurodymus savo advokatui paduoti Whitlamą į Aukštąjį Teismą už jo viešą pasakymą, kad jis daro gėdą savo profesijai, (Nukelta į 2 psl.)

THE WHITE HOUSE
WASHINGTON
July 1, 1975

Dear Mrs. Cekiene:

The President has asked me to thank you for your letter of June 13 and for informing him of the resolution approved by the Convention of the National Lithuanian Society of America. Your thoughtful expression of support for the President's policies is very much appreciated. You may be assured that the policy of the United States with respect to the Baltic States has not changed.

With the President's best wishes for you and your membership,

Sincerely,

Roland L. Elliott

Roland L. Elliott
Director of Correspondence

Mrs. Emilija Cekiene
President
National Lithuanian Society
of America, Inc.
87-80 96th Street
Woodhaven, New York 11421

Baltųjų Rūmų atsakymas į Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos Seimo Clevelande pasiūstą rezoliuciją.

NAUJA SITUACIJA...

(Atkelta iš 1 psl.)

pati socialistė. Palyginti dar švelnius jos potvarkius ūkinėje srityje netrukus turės pasekti drakoniški įsakymai. Faktinai tuo pačiu keliu eina dauguma vadinamo trečiojo pasaulio valstybių. Tačiau tai ką mes populiariai vadina me 'komunimu', kaip ūkinė sistema atnešė tik didesnį vargą, tačiau kaip politinė sistema pasirodė esanti nepaprastai paranki valdantiems: ji užtikrina jiems sostą iki gyvos galvos!

Likimo ironija nori, kad pasiskelbdami 'socialistais' visa eilė diktatorių turi šansų susilaukti pagalbos, patarimų ir ginklų ne tik iš Sovietų Sąjungos ar Raudonosios Kinijos, bet ir patirti, jei ne simpatijos, tai bent santurumo iš JAV spaudos! Gerą pavyzdį duoda Peru. Daug rašoma apie dešinės Chilės vyriausybės žiaurumus, bet nieko nesakoma apie Peru, kurios vyriausybė yra taip pat karinė diktatūra, tik linkusi į kairę.

Už tat nestebėtina, kad tuo keliu pasuko ir Portugalijos jauni karininkai. Jei CIA bandytų padėti opozicijai Peru, Indijoje ar Portugalijoje, valdantieji prašytų didesnės Maskvos paramos ir ją gautų. Už tat JAV-bėms po karto Vietnamo patyrimo vėta laikyti grietčiausio neutralumo, laukiant, kad įsi galėjęs komunistų režimai anksčiau ar vėliau paseks Kinijos pavyzdžiu. Kas gi šiandien daugiau koliaja sovietus už ... kiniečių komunistus? Ir kas daugiau padeda Jugoslavijos komunistiniam režimui už ... amerikiečius?

Kremlius tokią raidą turėtų sekti su mišriais jausmais iš vienos pusės jis turėtų būti patenkintas, kad jo religija plečiasi visame pasaulyje. Iš kitos pusės jis būkštuoja, kad jos vardu įsigali 'klaidatikiai', nepripažįsta jo primato. Kažkas panašaus ir Viduramžių tikybinius karus, kurie pasibaigė ne kurios nors tikybos, bet nacionalizmo laimėjimu. Europa pasiskirstė ne į tikybines, bet tautines valstybes. Tas pats kartojasi ir šiandien. Nacionalizmas, o ne komunizmas ar demokratija yra 'spiritus movens'. Neiškirtina galiybė, kad sukomunistėjusi Portugalija vis dėlto liks NATO sąjungoje. Lygiai kaip ir Italija, joje sudarius krikščionių demokratų-komunistų koalicinę vyriausybę. Komunistams nėra reikalo dėtis su Maskva, jei jiems negresia pavojus iš kitur. Tuo atveju jiems didžiausias pavojus kaip tik grėstų iš pačios Maskvos, kuri galėtų prikišti, kad jų komunistinis 'tikėjimas' yra netikras.

Akivaizdoje tokios padėties, Kremlui nelieta nieko kito kaip dar aiškiau kaip iki šiol vesti nacionalinę rusišką politiką. Tuo atveju jai len-

Iš kitos pusės

Neseniai viename mūsų mėnraštyje buvo patarta ruošti tam atvejui, jei laukiama Europos Saugumo Konferencija paverstų JAV nepripažinimą mūsų krašto okupacijos visai bereikšmiu. "Ar jau pakrauti lagaminus"? — pasiteiravo žmona, kaip apie tai pasakiau didžius sumanę, — nuraminau ją, atsiminę ir kitus didžius sumanymus kaip emigraciją "kompaktine mase", taisykles "bendravimui su kraštu" ir vienos bendruomenės organizavimą.

Kol kas išeivių tauta iki šiol nelabai paisė visokių išvedžiojimų, bet daugiau vadovavosi savo galva ir dėl to neturėjo labai gailėtis. Tai nereikia, kad organizacinė veikla išeivijoje, įskaitant ir Nepriklausomybės idealo puoselėjimą, būtų visai nereikšminga ir nereikalinga. Atvirkščiai! Bėda prasideda tada, kad visiems norima uždėti griežtas taisykles. Jau A. Skema sakė, kad "griežtas tikėjimas tik pagimdo klaidatikius".

Iš kitos pusės žiūrint, pasitaiko situacijų kada pavieniai veikiant daugiau pasiekiami bendram labui negu organizuotai. Ypač, jei gyvenamasis momentas reikalauja slaptos, o ne atviros veiklos. Žinia, atvira veikla daugiau vilioja, nes leidžia pasireklamuoti. Atsimenu, kad kai kurie dabar virtę bendravimo šalininkais, prieš keliasdešimt metų per laikraščius reikalavo įsileidimo į VLIKą pagal ... partizanų įgaliojimus! Dabar situacija pasikeitė ir atsakomybė už tautos labą iš organizacijų perėjo atskirų individų atsakomybėn, kurie lieka atsakingi tik prieš savo sąžinę. Tai jau ne pirmas kartas mūsų istorijoje.

O tiems, kurie būtinai nori "tautą paruošti", vertėtų pasisemti išminties iš krašto. Neseniai Amerikos laikraščius prabėgo UPI pranešimas apie "divorsus" Sovietijoje. Remiantis žurnalo Naš Sovremenik (Mūsų Bendralaikis) tyrinėjimu, lietuviai Sovietijoje skiriasi daugiausiai tik po to, kai ... jau pradėjo gyventi su kitu partneriu! Jei tai teisybė, toks elgesys liudija didelį atsargumą. Pirmiau pabandyk. Ar nevertėtų laikytis tokios pat taktikos ir pasišovusiems būti mokytojais? (mv)

AUSTRALIJOJE...

(Atkelta iš 1 psl.)

nes, būdamas geografijos mokytojas, jis klaidina savo studentus. Tasmanijos Mokytojų Federacija išsikvietė McGlynn į Hobartą ir pasiūlė jam profesinę pagalbą, bei patarimus.

Tuo tarpu ši staigi ir netikėta žinia aplėkė visų didžiųjų miestų pabaltiečius, kurie asmeniškai, bendruomenių ir organizacijų vardu, laiškais spaudoje užpuolė Whitlamą, plačiai paaiškindami ir tuometinę šių valstybių būklę. Sydnėjaus rimčiausias ir seniausias rytinis dienraštis Sydney Morning Herald išdėjo estu ir latvių bendruomenių pirmininkų plačius laiškus, kai vėliau, po kitų asmeninių laišku, buvo net paaiškinta, kad laikraštis yra tiek daug gavęs tuo reikalu protesto laišku, kad jų visų yra neįmanoma išspausdinti. Įdomus laiškas tilpo ir trijų lietuvių akademikų, mokytojo McGlynn kolegų — Sydnėjaus N.S.W. universiteto profesoriaus A.P. Kabaļos, vyresnio šio universiteto dėstytojo dr. D.A. Kairaičio ir gimnazijos mokytojo

gviau būtų surasti bendrus interesus ir su JAV.

P. S. Paskutinėmis žiniomis prezidentas Fordas vis dėlto apsisprendė Solženiciną priimti. Tačiau tas priėmimas bus aptemdytas amerikiečių-sovietų susitimu erdvėse.

A. Reisgio (spausdinamas atskirai).

Tas pats laikraštis savo 2.7.75 vedamajame užpuolė ir paklausė ministerį pirmininką, kiek, jo nuomone, valstybė turi būti nepriklausoma, jeigu, pagal jį pati, 20-ties metų neužtenka šių valstybių nepriklausomybių atsiminimui. Jeigu dabar, ne priklausomybę gaunanti N. Gvinėja, norėdama išlaikyti viduje tvarką, po dvidešimties metų, daleiskim, įsives laikiną autoritetizmą, tai ar tas galėtų pateisinti, jeigu mes jiems ir vėl primestume kolonizimą. Visame savo vedamajame, šis didysis Sydnėjaus dienraštis, labai gražiai ir palankiai atsiliepia apie Pabaltijo valstybes ir mokytojo McGlynn padarytą teisingą Whitlamo pataisymą, kas jį ypatingai labai užpykino.

Kaip šis reikalas baigsis ir ar paprastas mokytojas galės rasti teisybę prieš šio krašto ministerį pirmininką teisme, šiuo metu yra neaišku, tačiau spaudoje duoda mi spėjimai ir paaiškinimai, kas buvo kaltas. Labai platus ir didelis aprašymas, pavaizduotas Pabaltijo kraštų žemėlapių ir pavadintas 'Troubled life of the Baltic states' tilpo Sydnėjaus rytiniame dienraštyje, kur redakcijos narė Helen Frizell duoda plačius atsakymus, kas šiame ginče buvo teisingas. Paėmusi istorines ištraukas iš Sydnėjaus Universiteto bibliotekos, Encyclopaedia Britannica ir savo

Herald laikraščio archyvų, bei Oxford Universiteto, ji aiškina, kad keturios aplinkybės įgalino Pabaltijį pasidaryti nepriklausomu — tai Rusijos ir vokiečių imperijų žlugimas, I-jo P.Karo pabaiga ir buvusi suirutė, ir pačių pabaltiečių savosios laisvės išsikovojo jėga. Ji plačiai aprašo žemės reformas ir padarytas demokratines konstitucijas. Ji paskirai aprašo visų trijų valstybių politinę raidą. Minėdama Lietuvą, ji rašo, kad 1926 m. po perversmo ministeriu pirmininku pasidarė Volde-maras, kuris pats ir jo 'Gležnio Vilko' fašistinė organizacija buvo panaikinta. 1934 metais jis buvo suimtas už išdavikišką darbą su Vokietija. Kaip rašo Britanijos Enciklopedija, ji sako, kad demokratija Lietuvoje buvusi 'apribota'.

Baigdama ji atsiklausia Sydnėjaus Universiteto valstybinių mokslų vyr. lektoriaus dr. P. King, kas pagaliau buvo teisingas?

'Mokytojas buvo aiškiausiai teisingas', pareiškė dr. King, 'ir jis, savo ginče su ministeriu pirmininku, teisingai pareiškė buvusius faktus 1930-aisiais metais demokrati-ja Pabaltijo kraštuose buvo "fairly solid". Ministerio pirmininko pasakymas ir palyginimas, kad Latvijos fašizmas prilygo Vokietijos fašizmui, yra tiesiog žiaurus ir įžeidžiantis.'

Florida

MIRĖ KUNIGAS
ALBINAS J. BIELSKIS

Š. m. VI. 29 po ne ilgus, bet sunkios ligos, stipriai iškankintas, atsiskyrė su šiuo pasauliu kun. A. J. Bielskis; buvęs Palm Beach Lietuvių Klubu dvasios vadovas.

Velionis buvo gimęs 1895. VI. 21 JAV. Jo tėvai grįžo į Lietuvą jam dar vaiku esant ir jis Vilkaškių baigė gimnaziją ir kunigų seminariją. Po įšventinimo į kunigus vikaravo įvairiose vietose ir vėliausia Vilkaškiųje.

Sovietams sugrįžus II-jai okupacijai, velionis, 1945 m. vasarą su tremtinių mase išvyko į Vokietiją ir 1945-46 m. vikaravo vienoje parapijoje. Jau 1946 m., jam, kaip JAV piliečiui, buvo leista išvykti į JAV ir čia buvo paskirtas Maizville, Pa. parapijos vikaru, kurioje darbuosį ilgą laiką. Vėliau jis buvo paskirtas tos pat parapijos administratoriumi; gi kai sudėgė Maizville medinė bažnytelė, tada velionis padėjo didžiules pastangas, kad ten būtų atstatyta nauja mūrinė šventovė. Ir ji buvo atstatyta ir dailininko Vytauto K. Jonyno dekoruota lietuviškais motyvais ir pašventinta 1967 m. čia kun. A. Bielskis klebonavo ligi 1971 m., kai vyskupui spaudžiant privalejo jo taip sun-

V. Garmienė, buvusi clevelandietė, dabar gyvenanti Floridoje, laisvalaikį praleidžia dekoruodama vazas jūrų kriauklėmis. Tokių vazų ji turi pagaminusi nemažai ir bičiulių yra raginama suruošti parodą.

F. Mackaus nuotrauka

kiai pastatytą bažnyčią ir parapijos pastatus užleisti jaunesniam kunigui. Galimas dalykas, kad dėl šios patirties neteisybės jį kaip tik tuo metu ir ištiko pirmasis širdies smūgis.

Ieškodamas švelnesnio klimato ir savo sveikatai geresnių sąlygų jau 1972 metų rudenį buvo atvykęs į Floridą. Ir galutinai čia atsikėlė gyventi pas savo brolvaikį Vytautą ir jo žmoną Aldoną Billūnų 1973 m. rudenį. Pastarieji čia buvo įsikūrę Juno, Floridoje, netoli Atlanto pakrantės, kurią ir velionis buvo nepaprastai pamėgęs.

Birželio 30 d. St. Paul of the Cross katalikų bažnyčioje buvo atlaikytos už jo vėlę gedulingos pamaldos. Jas atnašavo kun. Stadalninkas iš Hobe Sound ir jam asistavo kunigai A.

Senkus, iš Lake Worth ir E. Abromaitis iš Hollywood; ir trys vietinės parapijos kunigai.

Vietoj pamokslu kun. A. Senkus apibūdino velionį kaip kunigą ir kaip lietuvių patriotą.

Po gedulingų pamaldų, vietinio lietuvių klubo valdybos vardu, J. Daugėla tarė atsisveikinimo žodį ir artimųjų vardu atsisveikino St. Balčiūnas.

Per šv. Mišias ir po jų giedojo Juzė Daugėlienė.

Po šių tikiškių apeigų velionio karstas buvo pervežtas į aerodromą iš kur jo mirtieji palaikai buvo nuskraidinti į Mazvilį, Pa. parapijos kapines, kuriose velionis sau buvo pasirinkęs amžinojo poilsio vietą. Išėkis ramybėje, kunige Albinai. Tebūna Tau lengva šio krašto žemė. (br. a.)

TAUPYKITE DABAR

Pas mus. Ne visi tarnautojai yra lietuviai, bet kiekvienam skyriuje galima susikalbėti lietuviškai.

UŽ CERTIFIKATUS MOKAME:

7¼% — 6 metų su \$1,000, minimum.

7½% — 4 metų su \$1,000, minimum.

6¾% — 30 mėn. su \$1,000, minimum.

6½% — 1 metų su \$1,000, minimum.

VĖLIAVOS DUODAMOS NEMOKAMAI pradėjus naują taupymo sąskaitą. Gausite vieną amerikietišką ir antrą pagal pasirinkimą su stovu. Kitos dovanos duodamos sąskaiton įdėjus atitinkama sumą.

SAVINGS INSURED UP TO \$40,000.00 BY F.S.L.I.C.

**Saint
Anthony
Savings**

1447 So. 49th Court • Cicero, Illinois 60650

Phone (312) 656-6330

Open Mon., 9-8; Tues., Thurs., Fri., 9-5; Sat., 9-1; Closed Wed.

Juozas Gribauskas, vedėjas

Didžiausias kailių pasirinkimas

ras vienintelį
lietuvių kailininką
Chicagoje

**NORMANA
BURŠTEINĄ**

Tel. 263-5826

(įstaigos) ir

677-8489 (buto)

185 North-Wabash Avenue 2nd Floor
Chicago, Ill. 60601

Viešėdami Chicagoje aplankykite MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĘ — PARAMA

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. JANUŠAITIS ir J. MAZEIKA

Čia rasite didžiausią pasirinkimą vietinių ir importuotų likerų ir kitokių gėrimų, gi delikatesų skyrius stebina savo įvairumu.

Kainos žemos — Pasirinkimas didelis.

APSILANKĘ — ĮSITIKINSITE.

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

DIRVAP.O. BOX 03206
CLEVELAND, OHIO 44103
TEL. (216) 431-6344

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

EDITOR VYTAUTAS GEDGAUDAS

Second-class postage paid at Cleveland, Ohio • Published twice a week, except weekly July 15th thru September 1st, by American Lithuanian Press Radio Ass'n. Viltis, Inc. Subscription per year \$13.00. Single copy 20 cents.

Prenumerata metams \$13.00, pusei metų \$7.00 • Atskiro numerio kaina 20 centų • Straipsniai pasirašyti pavarde, inicialais ar slapyvardžiu nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę • Nepausdinti straipsniai grąžinami tik autoriams prašant • Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

6907 SUPERIOR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

KO VAKARUOSE LANKOSI MASKVOS PATIKĖTINĖ?

Jūratė Statkutė de Rosales

Neseniai rašiau apie L. Diržinskaitės atvykimą į Venezuelos Moterų Kongresą ir jos prisistatymą kaip 'Lietuvos vice-prezidentė'. Diržinskaitė vežusių sovietišku pareigūnų nusistatę pasitikėjimas Venezueloje ne vienam mūsų sukėlė girdaus juoko.

Kiek pasijuokus, visgi tenka pažūrėti į reikalą rimtai ir pabandyti išpėti, ką tie strategai norėjo atsiiekti.

Turbūt netenka abejoti, kad šiuometinis sovietų tikslas mūsų atžvilgiu yra, kur tik įmanoma išspausti tiesioginį ar netiesioginį Pabaltijo kraštų prijungimo prie Sovietijos pripažinimą. Netikėtai Diržinskaitės atsiuntimas į Venezuelos prezidentūros organizuotą kongresą galėtų nurodyti, kad sovietai griebiasi 'smulkių pleiščių' taktikos. Iš dalies, tai galėtų reikšti, kad jų pozicijos dėl Pabaltijo aneksijos silpnėja didžiojoje konferencijoje ir jie ieško kitokių kelių savo tikslui atsiiekti ar pozicijoms sustiprinti.

Atsiųsdami Diržinskaitę, greičiausiai norėjo išgauti tam tikrą aneksijos netiesioginio pripažinimo išpažinimą. Dalykas matyt buvo ant tiek svarbus, kad vertėjo dėl to pažeisti vietinių komunistų interesus, nes Pabaltijo padėties paminėjimas vietinei komunistų partijai visada kenkia.

Kyla klausimas: ar tai reiškia, kad artimoje ateityje kiekvienam pasaulio kampelyje mums teks panašius smūgius atmušinėti? Beje, jei taip atsitiktų, kokios mūsų organizacijos yra pasiruošusios pakankamai greitai tokius smūgius pasikėsinti laiku detektuoti ir, eventuali, sutvarkyti?

Kelioms savaitėms praėjus po Venezuelos Moterų Kongreso uždarymo, Meksikoje prasidėjo kitas moterų kongresas. Tai pasaulinio mąsto suvažiavimas, organizuotas Jungtinių Tautų, Moterų Metų proga. Dauguma delegacijų, dalyvavusių Venezuelos Moterų Kongrese, iš Caracaso išskrido tiesiai į Meksiką, į Jungtinių Tautų Moterų Metų suvažiavimą.

Gal Meksikon važiavusių delegacijų tarpe buvo ir Leokadija Diržinskaitė? Būtų idomu sužinoti, nes tai mums padėtų suvokti, ar Diržinskaitės atsidarimas Venezueloje buvo pripuolamas atsitiktinis, ar platesnio plano dalis. Antruoju atveju lietuvių organizacijos turėtų tinkamai reaguoti, ir neleisti Diržinskaitės nekludomai afišuotis kaip 'Lietuvos vice-prezidentė' ir užsienio reikalų ministerei.

Pabaltiečių moterų laiškas, pasirodęs Venezuelos žurnale Resumen, laiškų sky-

riuje, liečiantis Leokadijos Diržinskaitės-Plišenko pasirodymą Venezuelos Moterų Kongrese kaip 'sovietų moterų atstovė' ir kaip 'Lietuvos vice-prezidentė' ir užsienio reikalų ministerei'. Žurnale laišką užvardino: 'Apgavikė Moterų Kongrese'.

Una impostora en el Congreso de Mujeres

Señor Director:

Nosotras, venezolanas de nacimiento, descendientes o esposas de miembros de la comunidad báltica, elevamos nuestra voz de protesta ante el engaño de que fue objeto la buena fe de la mujer venezolana.

Según publicación del día 22 de mayo, aparecida en un diario capitalino, la señora Leokadia Diržinskaitė de Plišenko, invitada al Primer Congreso Venezolano de Mujeres, se identificó a sí misma como "Vicepresidenta y Canciller de Lituania".

Queremos señalar que la nación lituana carece actualmente de libertad e independencia al haber sido ocupada por tropas rusas y anexada a la URSS. Por tanto, Lituania está actualmente impedida de mantener una política interior y exterior independiente y soberana. Es de hacer notar que los cargos que ostenta la referida señora L. Diržinskaitė de Plišenko, no pasan de ser títulos nominados, conferidos a funcionarios soviéticos designados por el Kremlin con la intención de crear la apariencia de una Lituania libre e independiente, que en realidad no existe.

Es significativo el hecho de que la señora L. Diržinskaitė de Plišenko fue recibida a su llegada por funcionarios de la Embajada de la Unión Soviética, invasora de Lituania en la actualidad.

Por lo tanto, consideramos que la señora Leokadia Diržinskaitė de Plišenko, lejos de representar a la nación lituana, solo fue símbolo de la política de colonialismo, opresión y dictadura soviéticas. Es de lamentar que este símbolo de un yugo extranjero haya tenido cabida en un Congreso de Mujeres celebrado en la patria del Libertador.

Caracas, 26 de mayo de 1975.

LIGIA RODRIGUEZ DE DAMBRAVA
nacida en Ginebra, Suiza
esposa del Presidente de la
Junta Dir. de la comunidad
lituana de CaracasBRITTE IGNAVICIUTE
nacida en Caracas
Miembro del Comité Organizador del III Congreso Mundial de la Organización Juvenil Lituana (sección Venezuela)ANA BARONAS
nacida en Vilna, Lituania
Vicepresidenta de la Organización Juvenil Lituana de VenezuelaRITA DEVERIS
nacida en Barquisimeto,
Edu. Lara, miembro de la
Junta Dir. Central de la
Com. Lituana de Venezuela
y Directora para los Asuntos Culturales

(vertimas)

Ponas Direktoriam,

Mes, venezuelietės, gimusios Venezueloje, dukterys ar žmonos pabaltiečių bendruomenės narių, keliame protesto balsą dėl apgavystės, su kuria buvo prigauta Venezuelos moterų gera valia.

Pagal gegužės 22 dienos straipsnį, pasirodžiusį viename sostinės dienraštyje, ponija Leokadija Diržinskaitė-Plišenko, kviesta į Pirmąjį Venezuelos Moterų Kongresą, save apibūdino kaip 'Lietuvos vice-prezidentę ir užsienio reikalų ministere'.

Norime pabrėžti, kad lietuvių tauta šiuo metu nėra nei laisva, nei nepriklausoma, nes Lietuvą okupavo sovietų kariuomenė ir kraštas buvo prijungtas prie Sovietų Sąjungos. Tuo pačiu, Lietuva neturi galimybės turėti šiuo metu nepriklausomą ir savitą vidaus ar užsienio politiką. Tenka pastebėti, kad titulai, kuriuos nešioja ponija L. Diržinskaitė-Plišenko, tėra nominalūs, nes juos suteikia Kremlius sovietų pareigūnams su tikslu sudaryti laisvos ir nepriklausomos Lietuvos išpažinimą, kai tuo tarpu laisvos Lietuvos šiuo metu nėra.

Reikšmingas yra faktas, kad atvykstančią poniją L. Diržinskaitę-Plišenko atėjo pasitikti sovietų ambasados pareigūnai, o Sovietų Sąjunga yra tas kraštas, kuris Lietuvą okupavo.

Dėl minėtų priežasčių mes skaitome, kad ponija Leokadija Diržinskaitė-Plišenko toli-

JONUI JURKŪNUI 60 METŲ

MEČYS VALIUKĖNAS

Taip būdavo kasmet, jau daugelis metų. Priešmėly ir artimieji tarpusavy susibaudę, atvykdavo pas Joną ir Vincentiną Jurkūnus Joninės šventei, pasveikinti varduvininką. Šiais metais nutiko kitaip. Vincentina birželio pirmoje pusėje vandravo Europoje, o Jonas, jo prieteliams apie Joninės dar negalvojant, išsiuntinėjo laiškelius, kviesdamas jų gavėjus š. m. birželio 28 d. dalyvauti Lietuvių Tautiniuose Namuose, kur esą "paparčio žiedas pražydės"...

Pakviestieji atskleidė kitą faktą, būtent, kad kvietėjas kaip tik yra gimęs birželio 28 dieną ir šįmet sueina šešiasdešimtuosius metus! Taip džiugioje nuotakoje, sveikinimus, dovanas, gėles ir bukius nešini, minimos dienos popietę, į LTN susirinko arti dviejų šimtų sukaktuvinių ir varduvininko Jono Jurkūno giminių, kolegų, prietelių, lietuviškuose arimuose jo sutiktų bei sutinkamų bendradarbių.

Trumpu sveikinimo žodžiu vakarojimą pradeda šeimininkas - sukaktuvininkas Jonas Jurkūnas... "Nuširdžiai dėkojus visiems, kad paklausėte manęs, kad atėjote čia, drauge su mumis pabuvoti", baigė įvadą ir tolesnei vakaro programai vesti pakvietė Alfą Simonaitį.

Alfa Simonaitis, padėkojęs Sukaktuvininkui už jo išskyrimą šiam vakarojimui vesti, pasigerėjo, kad susirinkusieji atvykę į šią salę ne tik žydinčio paparčio žiedo ieškoti, bet, svarbiausia, pagerbti šio vakarojimo kalininką Joną Jurkūną, jo gražaus ir turininko amžiaus sukakties proga. Tad Alfa trumpais sakiniais nupiešė Jono gyvenimo kelią, mokslinimąsi, profesinį ir visuomeninį veiklos kelią. Inž. Vaclovui Mažeikai vadovaujant gražiai nuaidi sukaktuvininkui daina "Ilgiausių metų" linkėjimai! Išlenkiamos šampano taurės.

Vakarojimo dalyvės, Korp! Neo-Lithuania filisterės, Audronė Simonaitytė (solistė, junjoravimo metais Jonas buvęs jos globėju) ir živilė Keliuotytė-Modestienė (pianistė) nuotaikingai išpildė tris dainas. Veltui likosi publikos triukšmingi plojimai, kviečiant daugiau dainuoti... Audronė ir živilė grįžo prie savų vaišių stalų! Aktorė Zita Kevalaitytė-Visockienė, daug metų dirbanti su Jonu Lietuvių Tautinių Namų

gražų nereprezentavo lietuvių tautą, o buvo tikrai sovietiško kolonializmo, priepaudo ir diktatūros politikos simbolis. Tenka apgailestauti, kad toks svetimo jungo simbolis rado vietą Moterų Kongrese, kuris įvyko (tautu) Išlaisvintojo gimtinėje.

Caracas, gegužės 26 d., 1976 (parašai)

Pastaba: 'Išlaisvintojas' yra titulas, kuriuo įprasta vadinti Simaną Bolivarą, Pietų Amerikos tautų išlaisvintoją nuo ispanų kolonializmo. Bolivaras gimė Venezueloje, Caracas.

Valdyboje, meistriškai paskaitė jos pačios sukurtą eilėraštį apie Jono požvelgius į moteris, nors "balta galba, kaip vyšnios viršūnė".

Tiekama vakariene. Kavos metu eilė šio vakaro dalyvių išreiškia Sukaktuvininkui savuosius ir organizacijų sveikinimus ir linkėjimus. Sveikinimai paryškino Jono asmenybę, jo dirbtuosius barus, kaip neolituaną, antinacinio rezistentą-vadovą, paskaitininką, inžinieriaus, organizatoriaus, dalyvaujant bene visų pastarųjų poros desėtkų metų Amerikos lietuvių sąskrydžių, dainų švenčių, šokių festivalių rengimuose, tautinių namų Chicagoje pradininko ir energingo pirmininko ir kt. Pirmasis sveikino, prietelių vardu įteikdamas bendrą dovaną, Teodoras Blinstrubas. Jis linksmiai nusakė, kaip buvęs susidaręs Jono Jurkūno 60 m. sukakčiai rengti komitetas, bet Sukaktuvininkui pareiškus, ka jis prietelių ir visuomenės esą buvęs pagerbtas ir naujam pagerbime atsisakęs dalyvauti... S. Abraitienė drauge su V. Abraičiu, atvykę į šią šventę iš New Jersey, peravė Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos valybos sveikinimus. Kiti sveikintojai: P. Bučas, A. Juodvalkis, M. Valiukėnas, E. Songinienė, H. Bagdonienė, K. Pocius, A. Budreckas (drauge perteikė nuoširdžius sveikinimus ir dr. J. Bartkaus šiuo metu dar tebeesančio ligoninėje, dr. V. Dargis, V. Kaveckas. Sveikinimus baigė taikliai reziumuodamas Mikas Rėklaitis, kalbėjęs LTN vardu, "geriausios sėkmės, sveikatos ir ilgiausių metų sukaktuvininkui".

Sukaktuvininką dar prieš pobūvį telefonu sveikino ALT S-gos pirmininkė E. Čekienė. Scenoje išsirikavo neolituanų orkestras, vedamas Algio Modesto, o vakaro vadovo Alfos Simonaičio pa-

Sukaktuvininkas inž. Jonas Jurkūnas

kviešti Jonas ir Vincentina Jurkūnai pradėjo šokius. Po valandėlės įsijungė ir kitos poros. Taip šokant, dainuojant ir paskirais būriais bei stalais besikalbant, vakarojimas tęsėsi iki vėlumos. Sukaktuvininkas ir Vincentina aplankė paskirus stalus ir dar kartą kiekvienam ai padėkojo už atsilankymą.

Hartford

JAUNIMO KLUBO GEGUŽINĖ

Hartfordo Jaunimo Klubas Lietuvių Parke (Lighthouse Grove Park), East Hartforde, birželio 22 d. surengė gegužinę, kurioj programą išpildė net keturios tautinių šokių grupės: New Britaino Ateitis, vadovė Aldina Stasiukevičienė, Hartfordo Jaunesniųjų grupė, vadovė Dalia Dzikiene, Hartfordo vyresniųjų grupė Aitvaras, vadovės Katarina Marijošienė, Rūta Jurkevičiūtė ir Aldona Vitėnaitė, ir Waterburio Ratelis,

vadovė Antanina Bulotienė. Programos pranešėjos buvo: Rūta Jurkevičiūtė ir Aldona Vitėnaitė.

Akordionu šokiams grojo: Romas Butrimas, Aldona Stupelytė ir Vida Kuraitė.

Šią gegužinę su tokia didžia ir puikia programa Hartfordo Jaunimo Klubas surengė Jaunimo Kongresui paremti. Tik ir virtuvėje dirbo daug naujų ir jaunų šeimininkių.

Žodžiu, visi puikiai pasivažiavo ir įgijo dvasinio peno. Tikėkime, kad Jaunimo Klubas vėl sutelks galį ir daugiau šokėjų ir vėl surengs tokią puikią gegužinę, daugiau išreklamuos, tad bus ir gausiau svečių net su amerikiečiais.

Jonas Bernotas

• Mečys Šimkus, Chicagoje, atnaujindamas Dirvos prenumeratą pridėjo auką 10 dol. ir rašo "Gyvuokite! Dirvą gerai gerinate!" Ačiū už auką ir linkėjimus.

Jus sunkiai dirbate jūsų sutaupoms. Mes dirbame sunkiai, kad jas apsaugotumėm.

Tokiame neužtikrintame kaip šiame laikotarpy, jūs tikrai norite žinoti, kad jūsų santaupos yra saugios. Cleveland Trust banke jūsų pinigai yra taip saugūs, kaip niekur kitur, nes Cleveland Trust yra vienas iš didžiausių ir labiausiai apsaugotų bankų krašte.

Jūsų pinigai yra pilnai apdrausti Federal Deposit Insurance Corporation iki \$40,000. Per kombinaciją keletą skirtingų planų, tačiau, vyras ir žmona gali pakelti apdraudą iki \$200,000. Pavyzdžiui, kiekvienas gali turėti individualią taupymo sąskaitą, kas duoda jums \$80,000 apdraudą ir bendra sąskaita duoda papildomai \$40,000 apdraudą. Ir kiekvienas gali paimti Payable-On-Death Account, kas duoda viso apdraudą iki \$200,000.

Tad kodėl neatidaryti taupymo sąskaitą jūsų kaimyniniame Cleveland Trust skyriuje? Mes siūlome reguliarias taupymo knygytes su nemokamais čekiais ir padieniais procentais, kada jūs laikote balanse \$500 ir daugiau. Mes taip pat turime kitus padienio procento taupymo planus, kaip pajamų ir investavimo knygytes ir investavimo pažymėjimus.

CLEVELAND TRUST

Member FDIC

NUTARĖM NE TARTIS, BET PASMERKTI

Iš JAV LB VII Tarybos trečiojo suvažiavimo

VYTAUTAS KUTKUS, JAV LB Tarybos narys

Keturiasdešimt JAV LB septintosios tarybos narių savo trečiojoje sesijoje, įvykusioje 1975 m. birželio 21 ir 22 dienomis Clevelande, svarstė įvairius bendruomeninius klausimus.

JAV LB Krašto Valdybos vardu pranešimus padarė pirm. Juozas Gaila, vicėpirm. organizaciniam reikalams Balys Raugas, išdininkas Petras Mitalas, visuomeninių reikalų tarybos pirm. Algimantas Gečys, švietimo tarybos pirm. Stasys Rudys ir kultūros tarybos pirm. Anatolijus Kairys. Iš pranešimų matėsi, kokia darbšti ir kiek daug nuveikė dabartinė Krašto Valdyba. Tikrai reikėtų atskirti straipsnių apie visų trijų tarybų pirmininkų pranešimus, tačiau šį kartą suminėsiu tik didžiausius ir svarbiausius darbus.

Visuomeninių reikalų taryba protestavo dėl JAV konsulų viešnagių Vilniuje, San Francisco orkestro gastrolių pavergtose Lietuvoje, okupuotų pataikaujamą JAV žemėlapiuose Lietuvos atžymėjimą, dėl Kudirkos išdavimo ir kt. Vieni ar kitu klausimu ji informavo visus JAV Kongreso narius, daug amerikiečių komunikacijos srities darbuotojų, profesūrą, unių vadovus ir kitus. Svetimtaučių informacijos reikalams jau ketvirtį metų iš eilės išleido 'The Violations of Human Rights in Soviet Occupied Lithuania'. Labai gerai informuoja apylinkių valdybas ir pasiūnčia net laišku pavyzdžius, kuriuos apylinkės valdybos rašytų pačios ir ragintų visus vietos lietuvių rašyti Lietuvos Nepriklausomybės šventės ir Tragiškojo Birželio sukakčių progą. Paruošė ir i magnetofono juosteles įrašė programas amerikiečių radijo stotims. Ji atstovavo Bendruomenę National Institute of Education globojamoje konferencijoje, palaiko artimus ryšius su JAV 200 metų nepriklausomybei atžymėti komisija, leidžia chronologiją apie JAV lietuvių anglių kalboje, ispanų kalba išleido leidinį apie žmogaus teisių pažeidimus pavergtose Lietuvoje, iškovojo transliacijas lietuvių kalba per Radio Liberty ir padėjo jai surasti tarnautojus. Visuomeninių reikalų tarybos delegacijoms teko dalyvauti ir būti priimtiems JAV viceprezidento Fordo, daugelio amerikiečių organizacijų ir valdžios atstovų. Ši taryba labai aktyviai įsijungė į rezoliucijų pravedimą dėl nepripažinimo Lietuvos Sovietų Sąjungai Europos Saugumo konferencijoje ir t.t. ir t.t. Tai tik dalis darbų atliktų visuomeninių reikalų tarybos. Tai milžiniškas darbas, kuriam taip stropiai vadovauja A. Gečys.

Iš švietimo tarybos pirm. S. Rudžio pareiškimo paaiškėjo, kad 1974-75 mokslo metais veikė 35 lietuviškos mokyklos, kuriose mokėse 2442 mokiniai. Mokyklose dirbo 305 mokytojai. Praėjusiais mokslo metais buvo išleisti III, VI ir VIII skyriaus pratimai, antras leidimas Že nono Ašoklio Lietuvos geografijos ir penki nauji vadovėliai bei žodynai. Jau spaustuvėje, arba paruošti, yra dar 6 vadovėliai. Visus šiuos darbus švietimo taryba galėjo atlikti tik su stipria Lietuvių Fondo pagal

ba. Pereitais metais švietimo taryba turėjo \$25,519.80 pajamų ir \$23,373.20 išlaidų. Kasoje yra \$2,146.60. Labai gražų žestą švietimo tarybos ir visų lietuvių atžvilgiu parodė Lietuvių Enciklopedijos ir knygų leidėjas Juozas Kapočius, kuris pasisiūlė šiais mokslo metais baigiančiuosius lituanistines mokyklas mokinius apdovanoti savo išleistais leidiniais, paskirdamas 15 leidinių 2700 egzempliorių, kurių kaina yra 15,000 dolerių.

Kultūros tarybos pirm. Anatolijus Kairys pranešė, kad jau baigta formuoti Kultūros Taryba, kurią sudaro planavimo ir vykdomasis skyriai. Į planavimo skyrių įeina: dr. J. Balys, dr. V. Bie liauskas, dr. A. Damušis, P. Gaučys, dr. A. Klimas A. Kučys, dr. T. Remeikis, dr. R. Šilbajoris, A. Vaičiulaitis ir V. Volertas. Vykdomąjį skyrių sudaro: L. Alenskas, A. Bagdonas, M. Grebliūnienė A. Kareiva, J. Jasaitis, O. Lapinskas, A. Ostrauskas ir E. Pakštaitė. Pereitais metais kultūros taryba suruošė JAV ir Kanados III teatro festivalį, jau išleido I tomas Pr. Naujokaičio Lietuvių Literatūros Istorijos, dar šią vasarą išeis II tomas, o III tomas jau renkamas, kada IV tomas baigiamas ruošti spaudai. Taipgi kultūros taryba

stengsis Čikagos Lietuvių Operą išvesti į viešumą, suruošiant operos pastatymus ir kitose vietose. Svarbiausiu kultūros tarybos darbu reikia laikyti kultūros veiklos plano paruošimą, kurio taip seniai pageidavo Lietuvių Fondo vadovybė. Planas sudarytas dešimčiai metų ir padalintas į tris dalis. Jo įgyvendinimui reikės apie 360,000 dolerių. Nuo šiandien iki 1979 metų reikės 110,000 dol., nuo 1979 iki 1982 metų -- 189,500 dol. ir nuo 1982 iki 1988 metų -- 61,000 dolerių. Taigi kiekvienais metais bus išleidžiamas po 36,000 dol., bet dalis pinigų grįš atgal -- už knygas, plokšteles ir pan., todėl per metus reikės gauti apie 30,000 dolerių. Į šį smulkiai detalizuotą planą įtrauktas knygų leidimas, nurodant autorius ar bent knygų pavadinimus, vaikų chorai, dramų studijos ir jaunimo teatrų, meno sekijos, kultūrinės subsidijos, kinojos, dailės parodos, meninkų išvykos, kultūros kongresai, lietuviškų operų pastatymas ir vežiojimas po kolonijas, lietuvių teatrų anglių kalba, lietuvių mokslininkų sąjungos suorganizavimas, steigimas baltų instituto prie kurio nors universiteto, biografiniai filmai, istorinių ir biografinių veiklų rašymas,

fondai globoti teatrui ir teatralams, muzikai ir muzikams, dailei ir dailininkams ir t.t., archyvai, Lietuvos istorijos užbaigimas, lituanistiniai seminarai, stipendijos teatralams ir lituanistams, pigių skaitinių biblioteka, išleisti Lietuvos istoriją anglų, prancūzų, vokiečių, italų ir ispanų kalbomis, kultūrinės stovyklos, muzikos, meno ir tautinių šokių kursai, lietuvių kultūros istorija, premijos už pasižymėjimus mūsų kūrybos, sporto, tautinių šokių, tautinės propagandos ir kitose srityse. Taigi matome kokie monumentalūs darbai laukia kultūros tarybos ir čia išvardinta tik dalis jų.

Šios sesijos metu kultūros taryba suruošė ir du simpoziumus. Pirmame simpoziume -- JAV LB Kultūros Tarybos veiklos pristatymas -- įvadines mintis padarė Kultūros Tarybos pirmininkas A. Kairys. Dr. A. Klimo tema buvo 'Mokslinė literatūra ir jos svarba išeivijos kultūrinėje veikloje, o dr. A. Damušis kalbėjo apie kelis pageidavimus mūsų kultūrinės veiklos pastangoms. Antrame simpoziume -- JAV LB Kultūros Tarybos veiklos finansavimas -- vėl kalbėjo A. Kairys tema 'Finansavimo problemos', o V. Volertas -- 'Finansavimo priemonės ir metodai'. Labai gaila, kad šie simpoziumai buvo baigiantis tarybos suvažiavimui, liko nedaug laiko, o visi tarybos nariai buvo pervargę, todėl nedaug buvo diskutuojama.

Šios sesijos metu vėl daug

laiko buvo sugaišta keičiant JAV LB įstatus, priimant LB garbės teismo ir kultūros tarybos taisykles, tvirtinant Lietuvių Fondo įstatų pakeitimus, priimant JAV LB Tarybos rinkimines taisykles, kurios jau galios renkant VIII JAV LB tarybą ir keičiant bei papildant JAV LB apygardų ir apylinkių taisykles.

Nuo dabar vėl apylinkės ar apygardos susirinkimas ar suvažiavimas turės teisę rinkti susirinkimo ar suvažiavimo prezidentą. Buvo vėl pasiūlyta į JAV LB Tarybą įtraukti visus JAV LB apylinkių pirmininkus, ir vėl suvažiavimas demokratiškai šį pasiūlymą atmetė, nors labai nedidele balsų persvara. Diskusijose ir pasikalbėjimuose pasisakiusieji prieš pirmininkų įtraukimą, vartojo šiuos motyvus: JAV LB Taryba bus per didelė -- apie 120 narių, nors rinktųjų narių skaičių padidino nuo 40 iki 60, per brangūs bus tarybos suvažiavimai, jei visi pareikalaus atlyginti kelionės išlaidas, apylinkių pirmininkai ir taip darbu apkrauti, todėl nenorės važiuoti į tarybos suvažiavimus, sumažės tarybos autoritetas, suvažiavimai negalės būti akademinio lygio ir pan. Už pirmininkų įtraukimą kalbėjusių pagrindinis motyvas buvo, kad daugiausiai Bendruomenėi dirbantieji privalėtų būti įsileisti į aukščiausią JAVLB organą -- Tarybą, nes tada jos nutarimai daugeliu atveju bus realiesni kadangi apylinkių pirmininkai stovi arčiausiai Lietuvių Bendruomenės reikalų. Gaila, bet ir šį kartą šis gražus Vytauto Kamanto siūlymas nepaėjo, nors kaip svečias suvažiavime dalyvavęs Kanados Krašto Valdybos pirm. Jonas Simanavičius labai aiškiai pasisakė už pirmininkų buvimą Taryboje. Kanadoje apylinkių pirmininkai jau seniai yra ir Kanados LB Tarybos nariai.

Didžiausią susidomėjimą ir įtampą sukėlė Lietuvių Bendruomenės organizacijų reikalų posėdis. Jame Krašto Valdybos pirm. Juozas Gaila kalbėjo 'reorganizuotos bendruomenės' klausimu. Visuomeninių reikalų tarybos pirm. Algimanto Gečys tema buvo 'Santykiai su lietuvių veiksniais', o tarybos narys Juozas Ardyas nušvietė 'LB Tarybos narių vidaus reikalus'. Pirmininkas J. Gaila papasakojo, kiek LB dėjo pastangų su Alta susitarti, nusakė, kaip vystėsi įvykiai Čikagos Marquet Park ir Cicero lietuvių kolonijose, apie iškeltas bylas Lietuvių Bendruomenės veikėjams amerikiečių teismuose, apie Altos kišimąsi į Bendruomenės reikalus tiek neseniai įvykusioje veiksnų konferencijoje Čikagoje, ir Altos suruoštame lietuvių kongrese, asmeniškai puolė Teodorą Blinstrubą ir dr. Kazį Bobelį. Pirmininkas atrodė nustojo vilties susitarti ir nors paliko atviras duris, bet pats jokių planų ateities pasitarimams neturėjo. Jis kalbėjo gana pikti ir net grasino, kad jei Alta nesihausa ardyžiusi Bendruomenę kurdama Reorganizuotą Bendruomenę, tai gali būti įsteigta ir antra Alta. Pabrėžė, kad jis nejuokauja, jei norės padaryti, tai ir padarys. Visuomeninių reikalų tarybos pirm. A. Gečys džiaugėsi ypač pagerėjusiais santykiais su Vliku, gaudžiais santykiais su Batunu, American for Simas komitetu, diplomatinė tarnyba ir kt. Nesantikos su Alta jis beveik nelieta nes apie ją gana plačiai

pasisakė pirm. J. Gaila. Juozas Ardyas daugiausiai kalbėjo apie Čikagos kolonijos nemalonius reikalus. Visais tais klausimais buvo gana plačios ir rimtos diskusijos. Vieni kalbėjo apie reikala sukilėlius ar atskilėlius pasmerkti, kiti tik švelniai pabartė, tretį nuo jų atsiriboti, o dar kiti siūlė sudaryti šiam reikalui komisiją ir bandyti susitarti. Man atrodė, kad visas mūsų visuomeninis darbas yra paremtas tik gera valia nes neturime nei policijos, nei kariuomenės savo nuotariams įgyvendinti. Vieni nintėlis kelias yra tartis. Nemačiau jokios galimybės, kaip ju pasmerkimas gali padėti. Nors visiškai nepritariau nei Reorganizuacinės Bendruomenės anarchijai, patiems pasiskelbiant aukščiausių organų pirmininkais, nei ėjimui į amerikiečių teismus nei Altos kišimuisi į Lietuvių Bendruomenės reikalus, bet mačiau tik vieną vienintelį kelią siems negerumams pašalinti, tai tartis, todėl ir siūliau sudaryti minėtą komisiją. Buvau labai nudžiugęs, kada diskusijų metu ir dr. P. Kisielius kalbėjo, kad reikia tartis.

Po diskusijų visi sumanymai ir pasiūlymai buvo svarstomi švietimo, ekonomijos, jaunimo, politikos - informacijos, kultūros ir organizacijų - administracinių reikalų komisijose, kurios savo posėdžius baigė jau gerokai po šeštadienio vidurnakčio.

Sekmadienio rytą 8 val. posėdžių patalpose tarybos narys kun. G. Kijauskas S.J. atnašavo šventas mišias, kurių metu pasakė sesijai pritaikinta pamokslą. Kalbėjo apie vienybės svarbą, tačiau patarė nepasitikėti saldziai kalbantiems, nes karais vilkai yra užsimaskavę aviu kailiuose. Anot jo taryba sprendimo neturėtų bijoti daryti, kadangi iš visų atpažįstamas medis: geras medis neša gerus vaisius o blogas -- blogus. Taipgi ragino vadovautis ne jausmais bet protu.

Rytinėje sekmadienio sesijoje anksčiau minėtos tarybos komisijos patiekė rezoliucijas balsavimui, kurių dauguma buvo pozityvios ir buvo priimtos beveik be diskusijų. Politikos - informacijos komisija irgi turėjo kelias rezoliucijas. Visai laiku ir tinkama rezoliucija, tiksliau JAV LB tarybos deklaracija buvo tvirtas pasisakymas, kad taryba nepritare ir nepritaria vaikų stovyklavimui pionierių stovykloje, ir atmetė visus jai daromus užmetimus šiuo ir panašiais kitais klausimais.

Kita labai ilga rezoliucija buvo smerkianti Reorganizuotą Bendruomenę ir paskirus Altos asmenis. Taipgi isi pareigojimas kontaktuoti Altą sudarancias organizacijas, ju atsiklausiant, ar jos pritaria per Altą vykdomam Bendruomenės skaldymui. Taigi politikos - informacijos komisijoje laimėjo smerkėjų grupę. Dar čia pat bandžiau reikalą taisyti, siūlydamas, kad vietoje šios negatyvios rezoliucijos būtų priimta pozityvi, pasisakanti už vieningą Bendruomenę ir už veiklos suderinimą su Alta, sudarant šiam reikalui specialią pasitarimų komisiją. Deja, šis pasiūlymas buvo atmetas ir priimta smerkianti rezoliucija. Greičiausiai toks sprendimas buvo padarytas ne protu bet jausmais vadovaujantis. Nepasitenkinimas ar pyktis Reorganizuotos Bendruomenės asmenų atžvilgiu už naudojimą anarchijos metodo savo tikslams (Nukelta į 5 psl.)

JEI JŪS NORITE SIŪSTI SIUNTINIŲ - DOVANŲ Į LIETUVĄ IR VISAS SOVIETŲ SĄJUNGOS DALIS NAUDOKITĖS PATARNAVIMU PLAČIAI ŽINOMOS FIRMOS PACKAGE EXPRESS & TRAVEL AGENCY, Inc.

(Licensed by Vnešposyltorg)

VYRIAUSIA ĮSTAIGA

1776 Broadway, N. Y. 10019

Siuntiniai, siunčiami per mūsų firmą, paskyrimo vietą pasiekia trumpiausiu laiku. Siuntinių pristatymas garantuotas. Visi maitai apmokami mūsų įstaigose, gavėjas NIEKO NEMOKA. Prie firmos skyrių yra krautuvės; jose rasite žemiausiomis kainomis pasirinkimui įvairiausių audinių, taip pat maisto produktų, odos avalynei ir kitų daiktų.

PACKAGE EXPRESS & TRAVEL AGENCY, INC.

Affiliated with PODAROGIFTS, INC.

Priima užsakymus butams, automobiliams, dovanų pažymėjimams, motociklams, šaldytuvams, televizijos imtuvams ir įvairioms kitoms sovietinėms prekėms, kurias galite užsakyti Lietuvoje ar USSR gyvenantiems giminėms. Papildomų žinių teiraukitės mūsų pagrindinėje įstaigoje ar bet kuriame mūsų skyriuje.

Atidaryta kasdien nuo 9 valandos ryto iki 6 valandos vakaro. Šeštadieniais ir sekmadieniais nuo 9 valandos ryto iki 4 valandos popiet.

MŪSŲ SKYRIAI:

• ALLENTOWN, PA. — 126 Tighman Street	435-1654
• BALTIMORE, MD. — 1900 Fleet Street	342-4240
• BROOKLYN, N. Y. 11218 — 485 McDonald Avenue	467-6465
• BUFFALO, N. Y. — 701 Fillmore Avenue	895-0700
• CHICAGO, ILL. — 1241 No. Ashland Avenue	486-2818
• CHICAGO, ILL. — 1855 West 47 Street	376-6755
• CHICAGO, ILL. 60629 — 2608 West 69 St.	925-2787
• CLEVELAND, OHIO — 1028 Kenilworth Avenue	771-0696
• DETROIT, MICH. — 11601 Jos Campau Avenue	365-6780
• FARMINGDALE, N. J. — Freewood Acres, Rt. 9	363-0494
• HAMIRAMCK, MICH. — 11339 Jos Campau Avenue	365-6740
• HARTFORD, CONN. — 122-126 Hillside Avenue	249-6216
• LOS ANGELES, CALIF. — 159 So. Vermont Avenue	385-6550
• NEWARK, N. J. — 378 Market Street	642-2452
• NEW YORK, N. Y. — 78 Second Avenue	674-1540
• NEW YORK, N. Y. — 141 Second Avenue	475-7430
• PHOENIX, Ariz. 85027 -- 22047 N. Black Canyon Hwy.	(602) 942-8770
• PHILADELPHIA, PA. — 631 W. Girard Avenue	769-4507
• RAHWAY, N. J. — 47 East Milton Avenue	381-8800
• SILVER SPRINGS, Md. 20910 -- 622 Ellsworth Dr.	(301) 589-4464
• SOUTH RIVER, N. J. — 41 Whitehead Avenue	257-6320
• SYRACUSE, N. Y. 13204 — 515 Marcellus Street	475-9746
• TRENTON, N. J. — 1152 — Deutz Avenue	392-0306
• UTICA, N. Y. — 963 Bleecker Street	732-7476

NUTARĖM...

(Atkelta iš 4 psl.)

atsiekti iššaukė tokį jausminį sprendimą. Neapkyntas jausmas yra neigiamas reiškinys. Ar reikėjo mesti akmenį? Ar ne geriau buvo vadovautis meilės jausmu ir paklydusius kvieisti į bendrą būrį ir džiaugtis jų sugrįžimu, taip kaip džiaugėsi tėvas sūnui palaidūnui grįžus į savo namus. Taipgi labai gražiai pasakė jaunas tarybos narys Vytautas Radzivanas, klausdamas, kodėl mes norime daryti kitiems tai, ko nenorime kad kiti mums darytų. Juk mes nenorime, kad Alta kištųsi į bendruomenės reikalus, tad kodėl kisamės į Altos reikalus.

Gal ir klystu, bet netolima ateitis parodys, kad šis nutarimas buvo nenaudingas bendruomenei ir aptemdys jos kitus taip gražiai dirbamus darbus.

Manychiau, kad lietuvių visuomenė turėtų žinoti, kaip jos rinkti tarybos nariai juos atstovauja, todėl pareikalavau, kad šis balsavimas būtų vardošaukiu (roll call). Už šią smerkiančią rezoliuciją balsavo šie 29 tarybos nariai: Juozas Ardys, dr. Adolfas Damušis, Rimantas Genčius, Vytautas Kamanas, kun. Gediminas Kijauskas S.J., dr. Petras Kisieličius, Raimundas Kudukis, dr. Edmundas Lenkauskas, dr. Antanas Razma, Algis Rugienius, Robertas Selenis, Algimantas Saulys, Jonas Urbonas, Viktoras Vaitkus,

Daiva Vaitkevičiūtė, dr. Petras Vileišis, Vytautas Voletas, Povilas Žumbakis, Kęstutis Česonis, Jonas Činga, Modestas Jakaitis, Vytautas Petrulis, Juozas Gaila, Algimantas Gečys, Antanas Gailiūšis, Rimas Česonis, Petras Mitalas ir Balys Raugas. Prieš šią smerkiančią rezoliuciją pasisakė šie 6 tarybos nariai: Teodoras Blinstrubas, dr. Jonas Genys, Jonas Jasaitis, Vytautas Kutkus, Vytautas Radzivanas ir Aleksandras Vakselis. Susilaikė šie 4 tarybos nariai: Vytautas Ycius, Antanas Skudžinskas, Stasys Rudys ir Anatolijus Kairys. Kiti tarybos nariai šiame suvažiavime nedalyvavo, išskyrus kun. Joną Borevičių S.J. kuris tik šiame posėdyje nedalyvavo. Gaila, kad tik šis vienas balsavimas buvo vardošaukiu. Manu, kad visuomenei būtų buvę įdomu žinoti ir kurie atstovai pasisakė prieš apylinkės pirmininkų įtraukimą į JAV LB Tarybą.

Po rezoliucijų priėmimo senas JAV LB narys ir bendruomenininkas T. Blinstrubas, kuris šiame suvažiavime atstovavo ir Alta, pareiškė, kad iš JAV LB Tarybos pasitraukia ir visų atsispašė, jei ką nor buvo įskaudinęs. Taipgi jis pranešė, kad dr. K. Bobelis jį painformavo telefonu, kad irgi iš Tarybos pasitraukia.

Labai detalų pranešimą apie penktą tautinių šokių šventę, kuri įvyks 1976 metais rugsėjo 6 d. Čikagoje padarė tos šventės vadovas Bronius Juodelis. Atrodo, kad jo vadovaujama Tautinių šokių šventė turėtų gerai pavykti.

PLB Jaunimo Sąjungos pirmininkė Amerikoje Daiva Vaitkevičiūtė pranešė, kaip sekasi paruošiamieji darbai Trečiojo PLB Jaunimo Kongreso, kuris įvyks šių metų gale ir sekančių pradžioje Pietų Amerikoje. JAV LB Tarybos suvažiavimas jai pritarė ir vienbalsiai priėmė dvi jaunimo komisijos paruoštas rezoliucijas, kurias perskaitė jauniausias JAV LB Tarybos narys Rimantas Genčius. Šiuo laiku kongreso rengėjų didžiausias rūpestis yra lėšų sutelkimas. Reikia 75,000 dolerių. Visoms kolonijoms yra paskirtos kvotos, kurių dydis proporcingas pereinamam JAV LB Tarybos rinkimų balsavimui.

A.A. VYTAUTAS SEDERAVIČIUS

Velionis gimė Lietuvoje, Kaune, 1908 m. lapkričio 8 d. Įsigijęs brandos atestatą, studijavo V. D. Universitete teisių fakultete. Tarnavo Lietuvos kariuomenėje. Baigė Karo mokyklą ir buvo pakeltas į j. lt. laipsnį. Jis buvo rūpestingas, darbštus, sumanus, todėl jo viršininkai jį labai vertino ir buvo parinkę kandidatą į aukštuosius gen. štabo mokslus.

Sovietams okupavus Lietuvą, kaip ir kiti karininkai išėjo iš kariuomenės. Aktyviai veikė pogrindyje. 1941 m. išvyko į Vokietiją, o 1951 m. atvyko į JAV-bes, į Omahą. Čia jis buvo aktyvus mūsų tautinių organizacijų narys: ramovėnų, tautinės sąjungos ir kt.; dalyvavo chore ir vaidyboje. Buvo geras, gailestingas žmogus. Visiems mieliai padėdavo, nors kartais laiko neturėjo arba sirguliavo. Todėl žmonės jį labai gerbė ir vertino. Jis gausiai finansiniai rėmė įvairius lietuvių reikalus; ypač mūsų spaudai jis daug aukojo. Buvo išsirašęs kelis lietuvių laikraščius, visuomet įsigydavo mūsų vertingas knygas. Pastoviai sekė spaudą —ėjo kartu su gyvenimu. Labai mėgdavo daug skaityti, todėl buvo įvairiose srityse apsišvietęs ir nepaprastai nagingas. Daug kas jį kreipdavosi įvairiais klausimais, prašė patarimų. Visuomet jis duodavo vertingą atsakymą. Buvo kuklus, ramus, rimtas, draugiškas, tolerantas, visų mėgiamas.

JAV-se išgyveno 24 metus ir ištarnavo pensiją.

sių skaičiui. Kai kurios kolonijos savo kvotas jau surinko, o kitos dar tik pradeda rinkti. PLB pirm. B. Nainys išdalino informacinę medžiagą, kaip vyresnieji, pasinaudodami kongresu, gali nuvykti į Pietų Ameriką už 570 dolerių.

Suvažiavimas pradėtas ir baigtas Lietuvos himnu. Suvažiavimui pakaitomis pirmininkavo prezidento pirm. Algis Rugienius ir vicepirmin. Robertas Selenis, o sekretoriavo sekr. Jonas Urbonas.

1973 metų gale buvo pastebėta vėžio liga ir padaryta operacija. Iki 1975 m. balandžio jautėsi gan gerai, buvo gražiai pasitaisęs ir viską galėjo dirbti. Šių metų balandžio 4 d. jam vėl buvo daroma operacija, bet buvo įsitikinta, kad šį kartą jo nebegalima išgelbėti. Birželio 13 d. jis namie visai ramiai, lengvai mirė.

Paliko žmoną, duktę, du sūnus su šeimomis, sesuo, giminės. Velionis išgyveno tik 66 metus, o pensiją pasinaudojo vos apie pusantros metų.

Jis buvo palaidotas Oma-

hoje. Koplyčioje jo karstas skendo gėlių gausybėje. Šv. Antano bažnyčioje ir kapinėse buvo daug žmonių, kurie jam suteikė paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą. Klebonas Žarkauskas atliko pritaikintas maldas. Bažnyčioje giedojo muz. Jonušo diriguojamas choras. Kapinėse ramovėnų pirmininkas Pranas Totilas atsisveikinimo žodyje apie a. a. Vytautą gražiai atsiliepė. Jis buvo palaidotas šių metų birželio mėn. 17 d.

Jam nebuvo lemta sugrįžti į mylimą Lietuvą, kurios piliečiu jis pasiliko iki pat mirties.

Išsėkis ramybėje šio laisvės krašto žemelėje! P. K.

LSS SUVAŽIAVIMAS

Trečiaisiais Lietuvių Skautų Sąjungos vadovybės kadencijos metais įvyksta korespondencinis LSS suvažiavimas išklaudyti LSS vadovybės pranešimų, išrinkti LSS vadovybę, priimti nutarimų organizacijos klausimais ir susipažinti su suvažiavimo dalyvių pasisakymais bei siūlymais.

Suvažiavimas prasidėtų anksčiau ir visi turėtų pakenkamai laiko užsiregistruoti, rinkti kandidatus laiku pasiulyti ir t.t. Todėl pirmą ir nu-tarė suvažiavimą pradėti prieš vasarą — dabar.

Suvažiavimui vadovauti prezidiumas yra sudaromas New Yorke. Prezidiuman jėna s. A. Bobelis, v.s. A. Gudaitis, s. I. Jankauskienė ir kiti.

Prezidiumas paskelbs, kokiu adresu registruotis, kokiu adresu siūlyti kandidatus ir kokiais adresais kitais reikalais susirašinėti.

Suvažiavime gali dalyvauti visi Sąjungos vadovybės

nariai, šakų vadovai, tautininkai-ės, įvairių vienetų vadovai-vė, registruoti skautininkai-ės ir k.

Zinoma, kad dalyviai gali būti asmenys, susimokėję LSS narių mokesčius; vienetų vadai taip pat gali būti tokių vienetų, už kuriuos yra tvarkingai sumokėti mokesčiai bei atlikti kiti organizaciniai reikalai.

Suvažiavimo dalyvių registracijos mokeskis paliktas 2 dol. asmeniui.

Suvažiavimo dalyviai-ės turi pakankamai laiko registruotis — ligi rugsėjo 15 dienos. Ligi tos datos turi būti pasiūlyti kandidatai rinkti taip pat ligi tos dienos galima siūlyti projektus nutarimams.

Korespondenciniame suvažiavime gali dalyvauti skautininkai-ės ir atitinkami vadovai-ės ne tik iš Amerikos, bet ir iš Europos, Australijos bei Pietų Amerikos kontinentų. Todėl toks suvažiavimas yra tikrai visuotinis.

EKSKURSIJOS Į LIETUVĄ 1975 METAIS

NAUDOKITĖS PAPIGINTOMIS KAINOMIS RUDENĮ!

5 DIENOS LIETUVOJE (1 diena Kaune)

Skubėkite registruotis — vietų skaičius ribotas!

American Travel Service Bureau praneša, kad dar yra vietų sekančiose grupėse:

#9 — Rugsėjo 1 d. — rugsėjo 16 d. Iš NEW YORKO — \$991.00. Iš CHICAGOS — \$1110.00. 2 naktys Maskvoje, 5 Vilniuje, 4 Talline, 3 Maskvoje.

#10 — Spalio 1 d. — spalio 15 d. Iš NEW YORKO — \$940.00. Iš CHICAGOS — \$1059.00. 2 naktys Maskvoje, 5 Vilniuje, 3 Rygoje, 3 Maskvoje.

#11 — Gruodžio 19 d. — sausio 3 d. Kainos bus paskelbtos vėliau. 2 naktys Maskvoje, 5 Vilniuje, 3 Rygoje, 4 Maskvoje.

KIEKVIENĄ GRUPĘ LYDĖS PATYRĖS KELIONIŲ VADOVAS.

EKSKURSIJOS Į HAWAJUS — lapkričio mėn. 22 d. — gruodžio 6 d. 4 salos. Iš Chicago — \$599.00.

Dėl informacijų skambinkite arba rašykite:

AMERICAN TRAVEL SERVICE BUREAU

9727 South Western Avenue
Chicago, Illinois 60643
Tel. (312) 238-9787

Norintiems atsikviesti gimines iš Lietuvos padarome reikalaujamus išskvietimo dokumentus. Taip pat teikiame informacijas kelionių reikalais po visą Ameriką ir kitus pasaulio kraštus, parduodame lėktuvų bilietus — be jokio papildomo mokesčio.

Air fares and contents of this announcement are subject to change and/or government approval.

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

MAŽEIK & EVANS

6845 SO. WESTERN AVE., CHICAGO, ILL.

TRYŠ MODERNISKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYCIOS

Mašinoms vieta

REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

PETKUS LAIDOJIMO ISTAIGA

MARQUETTE PARK CHICAGO
2533 W. 71 St. Tel. GR 6-2345-6
CICERO ILLINOIS
1410 S. 50 Ave., Tel. TO 3-2108-9

TRYŠ MODERNIOS KOPLYCIOS

FREE...SUPER GIFTS AT SUPERIOR SAVINGS!

RCA 17" Color TV for Certificates of Deposit

Limited offer while supply lasts.

- Deposit \$1,600, 4-year maturity and get the TV set now.
- Deposit \$2,500, 29 months maturity and get the TV set now.
- Deposit \$5,000, 14 months maturity and get the TV set now.

TELEVISIONS BASED ON DISCOUNT CERTIFICATES. Penalty is imposed for early withdrawal.

Open a new account or add to your present Savings Account and get 5 1/4% daily interest PLUS...

Corning Ware 9-inch Pie Plate for a deposit of \$250 or more.

Irvinware's Gourmet Susan for a deposit of \$500 or more.

Corning Ware Petite Fours Set for a deposit of \$1,000 or more.

Deposits must remain at least one year.

Open Saturdays
Closed Mondays

Also available are 7 1/4% C.D.'s for 6-year maturity in \$1,000 units.

Superior Savings AND LOAN ASSOCIATION

MAIN OFFICE
798 East 185th Street

SUPERIOR OFFICE
6712 Superior Avenue

EUCLID OFFICE
13515 Euclid Avenue

CEDAR OFFICE
14406 Cedar Road (near Green)

REGIONAL TRANSIT GALI IR JUMS SUTAUPYTI PINIGŲ

Apskaičiuokite tai patys...

Jeigu jus važiuojate penkias dienas savaitėje, 50 savaitių per metus (penki šventadieniai taip pat išskirti) ir...

Jus mokate į vieną pusę dabar	Jus sutaupytumėte kelionei kiekvienais metais	
	Lokalinis transitas	Ekspresu ar rapidu
\$.50	\$122.50	\$ 73.50
\$.55	\$147.00	\$ 98.00
\$.60	\$171.50	\$122.50
\$.75	\$245.00	\$196.00

Bet 1% sales tax padidėjimas palies jus tik sekančiai:

Jus gal būt apitiktai mokėtumėte papildomai taksų per metus, jei jūsų šeima būtų iš:

Jei jūsų šeimos metinės pajamos yra	Trys ar daugiau asmenų	Penki asmenys	Šeši ar daugiau asmenų
\$ 6,000	\$15.25	\$16.00	\$16.50
\$11,000	\$25.50	\$27.50	\$28.50
\$16,000	\$34.50	\$38.00	\$39.75

Žinoma, gal jūs nesutaupysite lygiai tokios sumos, arba nemokėsite lygiai tiek už naudojimąsi dabartinėmis susisiekimo priemonėmis, bet kodėl pačiam neapskaičiuoti savo metines sutaupas!

Autobusas, rapidas ar ekspresas dabar kainuoja man per metus\$.....

Aš atimsiu tai ką autobusas, rapidas ar ekspresas kainuos po liepos 22\$.....

Tai yra suma, kurią aš sutaupyčiau už bilietus\$.....

Bet aš turėsiu mokėti papildomai 1% sales tax, tai iš to aš atimsiu apskaičiuotas sumas pagal šeimos dydį ir pajamų lentelę\$.....

Aš vistiek sutaupiau!\$.....

Balsuokite TAIP sekanti antradienį, liepos 22!

vote
YES
July 22

• **Raimundas Kudukis** su žmona Gražina š. m. liepos 15 d. lankėsi pas JAV vice-prezidentą Nelsoną Rockefellerį Washingtone.

• **Vytas Kliorys**, Petro ir Jadvygos Kliorių sūnus, šį pavasarį Ohio valstybiname universitete gavo magistro laipsnį iš kompiuterių ir informacijos mokslų.

• **Mes atidžiai sekame Amerikos ir Europos maisto gaminių įvertinimo spaudą.** Ir visus gaminius, kurie gauna aukščiausius atžymėjimus, tuoj užsakome: Patria — 794 East 185 St. Telef. 531-6720.

• **Apdraudros reikalais geriausius patarnavimus gausite kreipdamiesi į Z. Obelenį tel. 531-2211.**

Skaitykit ir platinkit
D I R V A

JEI JUMS REIKIA UZDENGTI STOGĄ, PATAISYTI AR PASALINTI VARVĖJIMĄ, KREIPKĖS I

LATVIAN ROOFING

Telefonas (216) 521-2182

DARBAS ATLIKAMAS GREITAI IR SĄŽININGAI.

Dengiamo stogus apartamentams, įmonėms, krautuvėms.

Tvarkome kaminus ir vandens nutekėjimo vamzdžius.

MARTINS ir GUNARS KAULINS Lakewood, Ohio

andré duval

šios dienos grožio salonas
su vakar dienos kainomis

Viskas vėliausios
mados pas
Andre Duval...

Patrauklus naujas dekoravimas, patys naujausi įrenginiai ir geriausiai už viską, mūsų einančios su diena talentingos patarnautojos, kiekviena iš jų eksperte technikoje ir stiliuje.

Taip viskas seka šios dienos reikalavimus, išskirus kainas...

Shampoo & Styleset \$3.45
not \$7.50

Hair cut \$2.95
not \$7.50

Blower Cut and Style \$6.95
not \$15

L'Oreal Perm \$12.50
not \$17.50

Frosting \$17.50
not \$30 cup or cap

Sale of Beauty \$7.87

Special — the famous Vita Perm, complete with cut.

UniPerm Incl. \$20 cut

The great new wave that's pre-programed for beautiful results ever time. \$25 at most salons.

Permanent Eyelashes, individually applied, \$15
No-Set Perm by Helene Curtis, \$10

No rollers, no pincurls, ever again!

Jeigu jūs dar nebandėte mūsų salono, jūs prarandate puikų grožio pažinimą. Nieko nėra ką jūs galėtumėte prarasti — ir jeigu jūs neesate patenkinta mūsų stiliumi, sąskaita nebus pristatyta.

Penktadienį ir šeštadienį 50 c. daugiau

EAST
• 406 Euclid Ave., 2d F. 781-3161
• Southgate, 5899 Warrensville, 663-6346
• Opposite Eastgate, 449-3435
• Severance Center, 382-2600, 382-2569
• Shoregate, 944-6700,
• Mentor, 255-9115, next to Zayre's
• Lake Shore Blvd.
• Painesville 357-6129
The New Market

WEST
• Opposite Southland, 845-3400
• Opposite Westgate, 333-6646
• North Olmsted, 777-8686
• Parma town, 884-6300
• Midway Mall, Elyria 324-5742
Lorain 232-8020

Balsuokite TAIP už regionalinį transit issue liepos 22

Richard S. Stoddart, RTA prezidentas, pažadėjo, kad jo grupė turės viešus susirinkimus visoje apskrityje, kad padėjus nuspręsti viešosios transportacijos reikalavimus vietovėse.

Tai, aišku, priklausys nuo priėmimo 1% sales tax pakėlimo Cuyahoga apskrityje specialiuose liepos 22 d. rinkimuose.

Pigus ir toli siekias masinis susisiekimas yra gyvybinis ne tik tai senesnio amžiaus žmonėms, studentams ir invalidams — kurie gaus specialias kelionės mokesčio nuolaidas, bet taip pat ir tūkstančiams gyventojų, kurie privalo pastoviai, ar laiks nuo laiko, naudotis vieša transportacija.

Bus garantuota 25 centų kelionės mokeskis ir nemokamas važiavimas invalidams ir 65 bei vyresnio amžiaus asmenims ir pusė kainos studentams.

Bus nemokamas persėdimas be jokių papildomų zonos mokesčių ir taip pat naudojimui bus sujungta Cle-

vlando ir Shaker Heights rapido sistemos.

Speciali susisiekimo studija paruošė minimalines gaires Cuyahoga apskričiai. RTA nori, kad kiekviena aps kraitis pareikštų savo specifinius pageidavimus. RTA neužmes niekam jokių naujų patarnavimų ar susisiekimo kelių.

Priemiesčių balsuotojai gali būti užtikrinti tuo, kadangi regionalinio susisiekimo svarstymuose jų atstovai labai gerai pristatė esančias problemas.

Didžiausia klaida, kurią gali padaryti priemiesčių gyventojai — ypač mažai naudojantys viešas susisiekimo priemones — yra tai, jeigu jie žiūrės į regionalinį susisiekimą kaip į šalpos projektą, ar galvos, kad jis turis pats savyje išlaikyti.

Visai neseniai Clevelando Transit System gavo 1.8 mil. dolerių federalinės pašalpos, kad galėtų išlaikyti dar keletą mėnesių. Jokia vieša transporto sistema negali pati išlaikyti.

Cleveland AFL-CIO, Citizens League, Sierra Club, Greater Cleveland Growth Assn., Teamsters Joint Council 41 ir daugelis kitų grupių rmia šį regionalinį susisiekimo planą ir teigiamai pasisako už balsavimą liepos 22 d.

Priemiesčių gyventojai turėtų atsivėlgti į savo apylin-

kės susisiekimo reikalingumą ir teigiamai balsuoti už susisiekimo klausimą liepos 22 dienos balsavime. (sk)

• **Dovanų skyriuje** šiuo metu turime didelį pasirinkimą įvairių gintaro gaminių. Įsitikinkite: Patria — 794 East 185 Street. Telef. 531-6720.

• **Linus Johansonas**, aktyviai Clevelande organizavęs laiško rašymą senatoriams ir kongresmanams, kad Saugumo konferencijoje nebūtų pripažintas Pabaltijo inkorporavimas į Sovietų Sąjungą, susilaukė palankaus atgarsio iš sen. Tafto, kad jis remias rezoliuciją S. Con. Res. 29.

ŠAULIŲ GEGUŽINĖ

Š. m. liepos 20 d. Kar. A. Juozapavičiaus šaulių kuopa ruošia gegužinę O. K. Pautienų sodyboje, 2733 E. Overlook, Cleveland Hts. Pradžia 2 val.

Važiuoti Superior Rd. į kalną, sukti Coventry Rd. dešinėn ir tiesiai pervažiuoti dvi šviesas, antra gatvė E. Overlook, sukti dešinėn. Šauliai-lės nuoširdžiai prašo ir nešalius clevelandiečius atsilankyti gegužinėn ir didelėje sodyboje praleisti su šauliais malonią vasaros popietę.

• **Clevelando Pilėnų skautai**, vilkiukai ir skautai vyčiai ruošiasi vyksti stovyklauti į Kanados skautų stovyklą Romuvą. Ten jie stovyklauja kartu su Kanados lietuviais skautais. Stovyklos laikas — liepos 19 — rugpjūčio 2 d. Mokeskis \$70 už dvi savaites, kelionė autobusu \$5.00.

• **Perkant ar parduodant namus**, prašome kreiptis pas Čipkus Realty, 31715 Vine St., Willowick, Ohio 44094. Tel. 943-0910.

LB TARYBOS SUVAŽIAVIMAS

(Tęsinys iš Nr. 51)

Išklausę ataskaitinių pranešimų, apie kuriuos rašėme praeitame Dirvos nr., sesijos dalyviai sėdosi apsvarstyti LB įstatų pakeitimų. Referavo tam reikalui veikusių komisijos pirmininkas A. Vakselis. Bene daugiausia laiko pareikalavo Garbės Teismo rinkimo klausimas. Buvo pasiūlymas susiaurinti Garbės Teismo kompetenciją, paliekant jam spręsti tik LB Bendruomenę liečiančias bylas, bet 30 prieš 3 balsus pasiūlymas atmestas. Naujai tame pakeitime nustatyta, kad Garbės Teismui renkami 5 teisėjai ir 3 kandidatai 3-ju metų kadencijai. Taip pat priimtas nuostatas, kad 2/3 Tarybos narių dauguma gali teisėją nuo pareigų atleisti. Naujai priimtas nuostatas (54a) sako, kad LB Garbės Teismo sprendimus vykdo LB Tarybos Prezidiumas (o kaip bus tuo atveju, jeigu G. Teismo sprendimas bus prieš patį prezidiumą? pk). Buvo iškeltas pasiūlymas įtraukti į LB Tarybą apylinkių pirmininkus, bet 17 balsų prieš 16 atmestas.

Santykiai su ALTa ir reorganizuotos bendruomenės vadovybe buvo bene vienas svarbiausių ir jautriausių šios sesijos klausimų. Pagrindinį tuo klausimu pranešimą padarė JAV LB Krašto valdybos pirmininkas J. Gaila. Jo teigimu, ALTai esanti nepriimtina LB Visuomeninių Reikalų Taryba, veikianti politinė plotmė. Be to, pranešėjo nuomone, ALTos vadovams esą nepriimtini kai kurie LB vadovybės žmonės. ALTos tikslas esą išstumti LB iš politinės veiklos, nes toji veikla galinti sumažinti ALTos, kaip didelio veiksnio, aureolę. Savo pranešimą jis baigė pareikšdamas, jog durys į susitarimą esančios atviros, tačiau ALTai nerodant pastangų susitarti, galinti iškilti jos pačios, t.y. ALTos reorganizavimo galimybė.

Apie santykius su lietuvių veiksniais ir organizacijomis pranešė LB Visuomeninių Reikalų Tarybos pirmininkas A. Gečys. Santykiai su VLIKu esą ypatingai šalti. VLIKo Taryboje ryškios palankios nuotaikos LB Bendruomenės. Su Batunu artimai bendradarbiaujama, keičiamasi informacijomis. Be to, LB duoda Batunui po kelis šimtus informacinių leidinių. Su Pabaltijo Moterų Federacija veikiama suderintomis pastangomis. Jų atstovė įtraukiama į LB delegacijas vykstant į Washingtoną. Su Joint Baltic Council buvo bendradarbiaujama, bet dabar, ALTos atstovui perėmus tos organizacijos vadovavimą, ryšiai nutrūkę. Tačiau latvių ir estų centrinių organų pareigūnai pageidauja, kad būtų surastas būdas ir LB atstovams įeiti į Joint Baltic Council sudėtį. A. Gečys užsiminė ir apie Lietuvos Vyčių bandymą įsijungti į Lietuvos Bendruomenę. Lietuvos Vyčiai turi gerų ir pajėgių žmonių ir jų dalyvavimas LB darbuose būtų labai sveikintinas. Deja, ir čia buvę padaryta žygių, kad tas įsijungimas neįvyktų ir L.Vyčių Centro valdybos nutarimas įeiti į LB buvęs pakeistas. A. Gečys sugrįžo ir prie santykių su ALTa klausimo. Tie santykiai pradėję irti jau nuo 1971 m., kada JAV LB VI Tarybos nutarimu buvęs deklaruoatas LB formalus įsijungimas į Lietuvos laisvinimo darbą ir įkurta Visuomeninių Reikalų Taryba.

ALTa esanti priešinga ne tik LB, bet ir kitų organizacijų dalyvavimui politinėje veikloje. Pav., veiksmų pasitarime New Yorke ALTos atstovai pasipriešino prieš Lietuvos Vyčių ir prieš Batuno atstovavimą veiksmų konferencijoje.

Paskutinis kalbėtojas J. Ardy, referavęs LB Tarybos narių vidaus reikalus, pasisakė prieš idėją savintis Lietuvos Bendruomenės vardą ir eiti nelemtu jos skaldymo keliu.

Diskusijose po šių pranešimų paaškinėjo didžiulio nuotaikos, kurios buvo išreikštos sekančią dieną priimtose rezoliucijose ir nutarimuose (nesame kol kas jų gavę ir todėl čia neskelbiame). Buvo sugestijų pirmiau surasti įvykusio bendruomenės skilimo priežastis ir tik tada bandyti suprasti dr. Bobelio, T. Blinstrubos ir kitų reorganizuotojų laikysenos motyvus (J. Jasaitis). P. Vileišis priminė pirmuosius LB kūrimosi vargus JAV ir priešišką to meto ALTos vadovų laikyseną. V. Kamantas spėjo, kad tam tikri asmenys pataikauja JAV detentės politikai ir dėl to esą priešingi LB aktyviam politiniam darbui, kuris nesiderina su ta politika. T. Blinstrubas kategoriškai atmėta J. Gailos kaltinimus jo adresu. Anksčiau darytuose pranešimuose, anot jo, esą daug fantastiškų teigimų. Kaltinimas, kad ALTa griauianti LB neturįs pagrindo ir nesą jokių įrodymų tam tvirtinimui paremti. Apgailėstauja, kad 1974 m. Chicagoje prasidėjus bruzdėjimui prieš Bendruomenės vadovybę, nebuvę atkreiptas dėmesys iš jos pusės ir nesiimta reikiamų žygių tam bruzdėjimui nuraminti. T. Blinstrubas, daug metų aktyviai dalyvavęs Lietuvos Bendruomenės darbuose, ir dabar esą už vieną, nesuskaldytą bendruomenę. Apgailėstauja, kad šiuo metu jis nebeturis įtakos ir galios chicagiškių opozicionierių tarpe ir negalįs pakreipti įvykių Tarybos narių pageidaujama linkme. Kviečia pasimokyti iš senųjų Amerikos lietuvių ir LB jungtis į talką su ALTa. P. Kutkus tiki, kad savo tarpe susitarsime tik tada, kada pradėsime kalbėtis, o ne vienas kitą kaltinti. Nepriitariąs strauso taktikai nekreipiant dėmesio į rūgimą, kuris, jo nuomone, tikrai vyksta ar mes pritariame tam ar ne. Neturėtume galvoti, kad kalta tik viena pusė. Turėkime didvyriškos drąsos pažvelgti ir į save. Tiek Lietuvos Bendruomenė tike ALTa esančios savarankios organizacijos, ir nei ALTa neturinti teisės uždrausti Bendruomenei dirbti, nei LB negalinti diktuoti savo valios ALTai. Kutkus nepitariai ALTos remiamai anarchijai. Siūlo sudaryti komisiją iš Tarybos narių, kuri bandytų klausimą sutvarkyti.

Sekmadienį Tarybos sesijos pabaigoje buvo priimta rezoliucija, aiškiai ir griežtai pasisakant prieš skilimo kaltinimus ir visi kviečiami grįžti į Lietuvos Bendruomenę tam tikromis sąlygomis (nutraukiant užvestas bylas teismuose ir t.t.).

Sesijai baigiantis Tarybos narys T. Blinstrubas pareiškė pasitraukęs iš Tarybos ir tą patį pasitraukimą jis perdavė dr. Bobelio, žodiniu įgaliojimu.

Pr. Karalius

CLEVELANDO PARENGIMŲ KALENDORIUS

RUGPIOČIO 3 D. Pensi-ninkų klubo šeimyninis išvažiavimas — pobūvis.

• RUGPIOČIO 10 D. Tautininkų ir neolitanų gegužinė.

• RUGPIOČIO 24 D. Žalgirio kuopos šaulių gegužinė

• RUGSEJO 13 D. Tautos Sventės minėjimas.

• RUGSEJO 19-21 D. JAV Jaunimo Kongreso atstovų suvažiavimas ir rugsėjo 20 d. koncertas.

• RUGSEJO 28 D. Birutinių parengimas.

• SPALIO 5 D. 4 v.p.p. Naujosios parapijos salėje popietė su Neringa. Rengia vyr. skautės.

• SPALIO 11 D. Abiturientų balius.

• SPALIO 18 D. Ohio Lietuvių Gydytojų D-jos metinis susirinkimas.

• SPALIO 25 D. Žalgirio kuopos šaulių šventė.

• LAPKRIČIO 8 ir 9 D. Lietuvos dienos. Rengia LB Clevelando apylinkė.

• LAPKRIČIO 22 D. Karuomenės šventės minėjimas. Rengia LKVS Ramovė.

• LAPKRIČIO 23 D. Kristaus Valdovo šventės minėjimas Naujoje parapijoje.

• GRUODŽIO 6 D. Juozapavičiaus šaulių parengimas

• GRUODŽIO 13 D. koncertas Naujoje parapijoje.

• GRUODŽIO 31 D. Naujų metų sutikimas. Rengia LB Clevelando apylinkė.

1976

• SAUSIO 24 D. Dirvos 60 metų sukaktuvinis balius.

• KOVO 27 D. Kaziuko mugė.

• GEGUŽĖS 1-2 D. Clevelando ateitininkų šventė.

• GEGUŽĖS 8 D. Grandinės metinis koncertas.

LEATHER JACKET MANUFACTURER IS LOOKING FOR EXPERIENCED SEWING MACHINE OPERATORS

Piece work prices based at \$5.18 per hour. Hiring immediately. Benefits available. Training school in operation.

313-398-8240

Between 8 & 4 p. m.

(50-52)

MATTRESS

Manufacturer looking for experienced help in the following areas:

Tape edge
Pin up
Quilter

Steady work for qualified help. Apply in Person
AMERICAN MATTRESS
6200 Carnegie Ave.
Cleveland, Ohio

(51-53)

7 DIENOS ČIKAGOJE...

(Atkelta iš 8 psl.)

muzikos vadovas kaip tik ir buvo jo įsteigėjas, vėliau pareigas perdavęs muz. A. Skriduliui. Po kelių metų ansamblis, vadovamsužsiėmus kitomis pareigomis, suskilo į įvairių lit. mokyklų mažesnius ansamblius, kol pagaliau visų tų vienetų funkcijas perėmė naujai įsisteigęs ir Jaunimo Centro globojamas Jaunimo choras bei Studentų vokalinis vienetas, vadovaujami muz. F. Strolis. Kaip patriarchas, muz. B. Pakštas šiemis jauniems vienetams talkininkauja koncertuose jau nebe vienas, bet su savo jaunuoju atžalynu — dukromis Emilija ir Rūta ir sūnumi Balu, jr. Visi jie groja kuriuo nors instrumentu, visi yra muzikaliai ir gabūs.

DIRVA

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

TARĖSI DIRVOS REIKALAI

Vilties draugijos narių susirinkimas pavadė dr. D. Degėsiui Clevelande sudaryti komisiją, kuri išstudijuotų ir surastų būdų geresniam Dirvos įkūdinimui.

Pirmasis informacinis komisijos posėdis įvyko dr. D. Degėsio namuose birželio 30 d., dalyvaujant dr. D. Degėsiui, B. Gaidžiūnui, V. Vinclovui, dr. A. Butkui ir red. V. Gedgaudui. Dr. V. Bložė ir inž. P. J. Nasvytis, dėl tarnybinių įsipareigojimų šiame posėdy negalėjo dalyvauti.

Sekantis posėdis numatomas sušaukti rugpjūčio pabaigoje.

PER VASARĄ DIRVA IŠEIS KARTĄ SAVAITEJE

Per vasarą Dirva bus leidžiama tik kartą savaitėje.

Organizacijos ir asmenys, norį kad jų pranešimai būtų atspausdinti tos savaitės laidoje, redakcijai turi įteikti ne vėliau pirmadienio.

SEN. JACOB K. JAVITS UŽ ESTIJOS, LATVIJOS IR LIETUVOS LAISVĘ

Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos I sk. New Yorke 25 veiklos metų sukaktuvių balandžio 13 d. minėjimo dalyvių priimtos dr. Broniaus Nemicko pateiktos atitinkamos rezolucijos, su jo ir ALT S-gos I sk. pirm. Aldonos Krulickienės parašais, buvo pasiųstos: valstybės prezidentui G. Fordui, valstybės sekretoriui dr. H. Kissingeriui, New Yorko valstijos senatoriams L. Buckley ir Jacob

K. Javits ir House Foreign Subcommittee pirm. kongresmanui Dante B. Fascell, — prašant įteisinti įneštą rezoliuciją Nr. 29 senate ir įneštą rezoliuciją Nr. 165 Atstovų rūmuose, kad Jungtinės Amerikos Valstybės nepripažintų Estijos, Latvijos ir Lietuvos Sovietų Rusijos dalimi, o taip pat kad nebūtų pritarta jų okupaciją įteisinti būsimoje Europos bendradarbiavimo ir saugumo konferencijoje.

ALT S-gos I sk. New Yorke pirm. Aldona Krulickienė birželio 17 d. gavo iš New Yorko valstijos senatoriaus ir Senate Foreign Relation Committee nario Jacob K. Javits laišką, kuriame senatorius užtikrina savąjį dėmesį bei pritarimą sen. Curtis į Senatą įneštai rezoliucijai įteisinti, taip pat pridėjo savąjį stipriai pagrįstą 1974 m. pareikšimą Senato posėdyje prez. R. Nixono jau 16-tą kartą paskelbtos Pavergtų Tautų savaitės progą.

K. Krulikas

• Dr. Bronius Nemickas su Europos Pavergtų Tautų delegacija birželio 18 ir 19 d. lankėsi Washingtone, D. C., kur buvo priimti senate ir atstovų rūmuose ryšium su Pavergtųjų Tautų Savaitė. Delegacija buvo priimta Valstybės departamente sekretoriaus asistento Europos reikalams John Armitage ir Atstovų rūmuose speakerio Carl Albert.

• Aldona Mackevičienė, iš New Yorko birželio 27 d. buvo nuskridusi į San Francisco, kur dalyvavo JAV bibliotekininkų suvažiavime.

Elizabeth

MIRĖ TITAS DUDA

Š. m. birželio 21 d. sulaukęs 58 m. amžiaus staiga savo namuose mirė Tautinės S-gos Elizabetho skyriaus narys Titas Duda, Amerikoje išgyvenęs 26 metus.

Velionis buvo kilimo biržietis. Savo amžių pravyveno viengungiu. Šiame krašte jokių giminių neturėjo.

Laidotuves pavyzdinai sutvarkė Tautinės S-gos Elizabeth skyriaus valdybos narys Petras Lanys ir skyriaus narė bei LB Elizabetho Apylinkės valdypos narė Elena M. Juškienė.

Birželio 24 d. 7 val. vakare koplyčioje gausiai dalyvaujant Elizabetho bei kaimyninių kolonijų tautiečiams, mokytojas Julius Vėblaitis, Tautinės S-gos ir LB bei susirinkusiųjų tarė atsisveikinimo žodį, apžvelgdamas velionio tremtyje nueitą kelią.

Birželio 25 d. šv. Petro ir Povilo bažnyčioje dalyvaujant dviem kunigams, po iškilmingų šv. Mišių buvo palaidotas Woodbridge, N. J. šv. Gertrudos kapinėse.

Velionis buvo pavyzdingas Elizabetho visuomenės narys, ramaus būdo, priklausė organizacijoms, visuomet lankydavo parengimus, taip pat visados prisidėdavo visiems lietuviškiems reikalams pinigine auka, dalyvaudavo Lietuvos ar lietuvių gynamų reikalų demonstracijose ir t.t.

Tad, iš nedidelės mūsų lietuvių kolonijos susirinko gan gražus žmonių būrelis su velioniu atsisveikinti bei palydėti į amžiną poilsio vietą.

Tegul būna mūsų mielam tautiečiui lengva šios šalies žemelė.

St. Lukoševičius

VIETOJ GELIŲ AUKOS DIRVAI

Pagerbiant A. A. Tito Dudos šviesų atminimą, vietoje gelių skyrė auką Dirvai šie ALT S-gos Elizabetho skyriaus nariai bei jų bičiuliai:

Po 5 dol. — Stasys Lukoševičius, Henrikas Bitėnas, Julius Vėblaitis, Pranas Domijonaitis, Vincas Misiūnas, Kazys Jankūnas, Jonas Reedy, Vaclovas Žostautas, Petras Lanys, Vladas Mardosas, Albinas Subačius, Albinas Stukas.

3 dol. — Antanas Zindžius.

Po 2 dol. — Edvardas Mažonis, Jurgis Miežaitis, Elena M. Juškienė ir 1 dol. Aloyzas Rudzitas.

Viso 70 dolerių. Už auką Dirva nuoširdžiai dėkoja.

7

DIENOS ČIKAGOJE

VLADAS BŪTĖNAS

Lietuviai tinklininkai savo klasėje laimėjo Amerikos čempionatą ir aukso medali. Iš kairės: E. Sakalis, D. Balzaras, L. Jonikas, R. Žiupsnys, V. Liškūnas, K. Degutis, V. Matusevičius ir V. Martinkus.

• KAI 1937 ir 1939 m. Lietuvos valstybinė krepšinio rinktinė laimėjo Europos pirmenybes ir tapo Europos meisteriu, visa tauta išgyveno didelio džiaugsmo valandą. Tuometinių laikraščių pirmieji puslapiai pasipuošė didelėmis antraštėmis: nuo traukoms, Kauno radijo bangomis taip pat visai tautai skelbė netikėtą pergalę. Kažkas panašaus įvyko ir š. m. birželio 24-28 d. Oakland universiteto patalpose, esančiose Rochester mieste, Mich. valstijoje. Tomis dienomis ten vyko visos Amerikos Amerikos tinklinio pirmenybės, vadinamos Junior Olympics. Iš Chicagos nuvykusi Neries jaunučių komanda (14 m. amž. ir žemiau) laimėjo visos Amerikos čempionatą, finale nugalėjusi Texas valstijos stiprią komandą. Tai dar ne viskas: penki Neries komandos žaidėjai — D. Balzaras, V. Martinkus, V. Liškūnas, R. Žiupsnys ir V. Matusevičius pateko į All Stars, atseit, į visos Amerikos rinktinę. Kai mūsų jaunieji tinklininkai-lietuviai iškovojo šią netikėtą ir didelę pergalę, plačiajai lietuvių išeivijai tą mielą žinią su reikiama pompa pranešė, be rodo, tik Margučio radijas. Tuo tarpu lietuviškame dienraštyje ji nebuvo iškelta ir pirmąjį puslapį su deramomis antraštėmis, bet kažkur nuskandinta vietos ir sporto žiniose, lyg toji jaunų sportininkų pergalė būtų tik eilinis reiškinys išeivijos lietuvių gyvenime.

• PO pergalės vieną dieną mane užsuko Neries klubo valdybos vicepirm. ir menedžeris Zigmas Degutis, per 20 metų visą laisvalaikį aukojęs sportui ir sportuojančiam jaunimui. Iš jo sužinojau, kad Neries berniukai žaisdavo krepšinį, bet ne tinklinį. Vadovai — Z. Degutis ir Z. Žiupsnys — sužinoję, kad vyks tinklinio pirmenybės, prieš tris mėnesius Neries berniukus — krepšininikus pradėjo treniruoti tinklinį. Treniruotės per tris mėnesius vyko kiekvieną vakarą be perstogės. Berniukai treniruotes mielai lankė. Vykstantį pirmenybės, iškilų lėšų klausimas: jokie fondai pinigų nedavė, tad juos iš savo kišenės sudėjo komandos vadovai bei treneriai — Z. Žiupsnys ir Z. Degutis. Pačiose pirmenybėse buvo daug netvarkos, vadovams ir jaunimui tai kainavo nemažai nervų, bet lietuvių jaunučių komanda vis skynė pergalę po pergalės, pateko į finalą ir, nugalėjusi Texas komandą, savo klasėje tapo visos Amerikos čempionu. Tą garbę lietuviams iškovojo šie žaidėjai: E. Saliklis, D. Balzaras, L. Jonikas, R. Žiupsnys, V. Liškūnas, K. Degutis, V. Matusevičius ir V. Martinkus. Šių jaunų vyrų rankose dabar yra pergalės taurė ir laimėtas aukso medalis. Iš širdies sveikiname jaunuosius sportininkus ir jų vadovus su didele pergale tikėdami, kad jaunieji sportininkai ateityje nebus užmiršti bendrųjų fondų ir dosnios lietuvių visuomenės.

• MUZIKAS Balys Pakštas, jaunos, meniškos ir atviros sielos atstovas, liepos 20 dieną sulaukia 70 metų amžiaus, iš rankų dar vis nepaleisdamas jo taip pamulto smuiko, Sekminių ragelio ir

kitų muzikos instrumentų, taip pat ir orkestro, kuris groja įvairiuose renginiuose, vykstančiuose B. Pakšto salėje, Chicagoje. Pakštų giminės kilimo vieta yra rytų Aukštaitija, J. Tumo-Vaižganto apylinkės. Vienas iš Pakštų senelių, Adomas Pakštas buvo J. Tumo-Vaižganto krikšto tėvas, gi B. Pakšto tėveliui J. Tumas — Vaižgantas padėjo išgyti specialybę visam gyvenimui Didysis optimistas bei entuziastas, pasaulio keliauninkas prof. K. Pakštas, buvo taip pat Balio Pakšto dėdė. Muz. Balys Pakštas gimė Krasnojarske, Sibire, užaugo ir muzikos mokslus ėjo Lietuvoje. Jau 1926 m. turėjo savo orkestrą. 1941 m. Muz. J. Švedui patikrinus muzikinius sugebėjimus ir davus gerą atestaciją, paskirtas Vilniaus Filharmonijos liaudies ansamblio koncertmeisteriu. Vokiečių okupacijos metais perėjo į Filharmonijos orkestrą ir operos chorą. V. Vokietijoje buvo Sellengeno ir Wuerzburgo tautinio ansamblio muzikos vadovas. Ten surengė eilę koncertų ir vėl sudarė savo orkestrą. Tą orkestrą perkėlė į lietuvišką Daytono koloniją JAV, o vėliau į Chicago, kur dabar sukaktuviniškai su šeima tebegyvena, tebedegąs jaunyste ir opimizmu. Muz. B. Pakštas, žvelgdamas į išeivijoje nueitą kelią, ne be reikalo gali didžiuotis, kad štai per jo orkestrą išaugo nauji orkestrų vadovai bei įvairių instrumentų specialistai, kaip Biehnevičius, A. Stelmokas, R. Babičkas, V. Vaitkevičius ir kiti. Muz. B. Pakšto iniciatyva 1954 m. buvo įsteigtas Moksleivių Tautinis ansamblis. Kurį laiką ansamblio (Nukelta į 7 psl.)

Muz. Balys Pakštas ankstyvesniais metais.

Mylimai motinai

KONSTANCIJAI VEBELIŲNIENEI

mirus, jos sūnui APOLINARUI VEBELIŲNUI, Richmond Hill, N. Y. ir ALBINUI VEBELIŲNUI, Lietuvoje, dukrai VITALIJAI SLIŽIENEI, Woodhaven, N. Y., jų šeimoms liūdesio valandoje reiškiamo užuojautą

ALT S-gos Pirmasis Skyrius,
New York

A + A

Inž. STASIUI CHODAKAUSKUI

mirus, jo motiną JADVYGĄ CHODAKAUSKIENĘ, žmoną BOŽENĄ ir sūnus širdingai užjaučiame ir kartu liūdimė

Alė ir Pranas
Skirmantai

P A D Ė K A

Mūsų mylimam vyrui ir tėvui
A. A.

VYTAUTUI SEDERAVIČIUI

mirus 1975 m. birželio 13, reiškiamo širdingą ir gilią padėką visiems bet koku būdu prisidėjusiems velionį pagerbti bei mus skausmo dienose paguosti.

Reiškiamo ypatingą padėką klebonui Žarkauskui. Taip pat už gausias mišias bei prisijustas gėles ir už gausų apsilankymą koplyčioje ir kapinėse. Nuoširdus ačiū muzikui p. Jonušai ir choristams bei Ramovėnų pirmininkui p. Totilui už gražią kalbą kapinėse.

Nuliūdę žmona ir vaikai su šeimomis